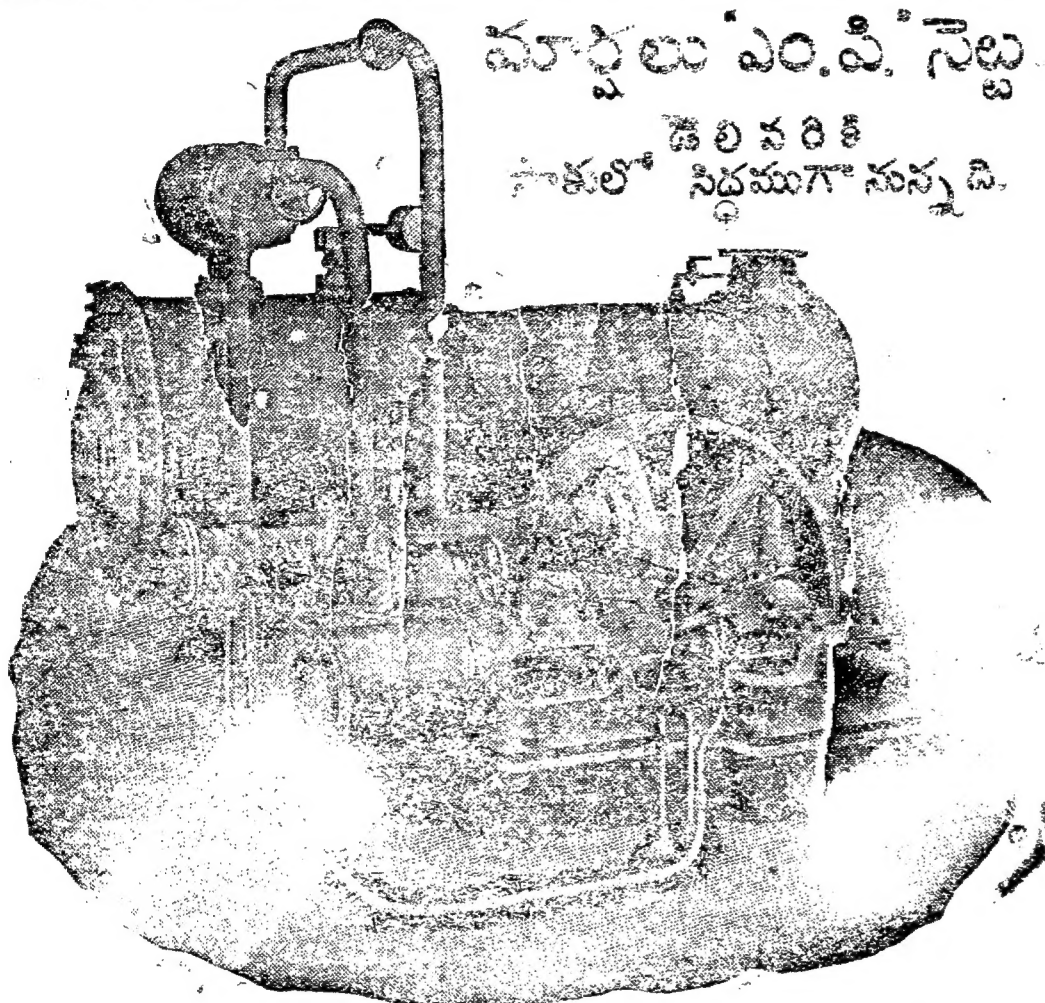

310210 వ్రతిది నము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 3. } దేన్నవట్టునము 1921 వ సం. సెప్టెంబరు నెల 27 తేది మంగళవారం } No. 147.
 పేర్లును } దుర్బల నామ సంవత్సర భాద్రపద మాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧. } గణపిక. ౧౪౬

మార్షలు 'ఎం.పి.' నెట్టు
 డేలివరికి
 సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైపింగు
 మొదలగువాటిలో పయిన ఉంచునది మార్షలు 'ఎం. పి.' మార్టి నెట్టు
 ముగ్గి విద్యుదుము ధరలకు ఇతర విద్యుదుములకు ఈ దిగువ చిరునా
 మాకు దరఖాస్తు లింపుకొనవలెను. 1806

మార్షలు సన్ను డి. (ఇండియా) లిమిటెడ్
 చాక పేజీ: రెవెన్యూ, తులూకా. నెం. 9. నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము
 తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
 ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడా
 మా అమృతాంజనమును వాడి
 సంత మాత్రమున నయమగును.
 సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మూసానిలైలము
 సీసా 1-3 0-12-0

తామరలైలము
 కబ్బి 1-3 0-3-0

వండ్ల సొడి
 కబ్బి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనము సీసా
 బాంబాయి - మదరాసు.

వనావధినగస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టు
 యందు పేరెన్సిక గాంచినది. ధర 1-12-0
 ఇండియా సిలోక్ నందు ఎచ్చటికైనను తిపాలాఖర్చు
 ప్రతిఫలముగా పంపబడును. (2978)

విల్లానము పి. డి. సామర్.
 నెం 143 ఫస్ట్ ఫాజీ బాంబాయి.

ఇదే మంచినమయము

సీమకమలాల పుష్పరాగముల కెంపుల బం
 గారునగలున్న వెల సరసముగాను పని శుద్ధ
 ముగాను దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి.
 కోటా మునిరత్నం శెట్టి అందు సన్ను,
 8018 217, వైశాలికారు - మదరాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు 210
 తక్షణమే
 వ్రాసిన తపాలా ఖర్చులు కూడను అపేక్షించక ఇప్పుడే మీకు
 ఒక ప్రతి "కామ కాస్తము" పంపెదము.
 స్వరకమును!
 వైద్యశాస్త్ర శుశ్రూషకర్ నోవిందతి,
 ఆకంబిగివా యావధాలయము, 26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

టాల్ స్టాయి జీవితము

సి కేవరావుగారు వ్రాసినది.

III

గ్రాంథములు ప్రస్తుతపు సాంఘిక ప్రతిష్ఠాపనలకు వ్యతిరేకములని తోచినచో, వాటిని అవ్యక్తిగతంగా దూరము చేయుటకు ప్రయత్నించుట యుత్తమమైనది. నేను బోధించుచున్నాను! ప్రజల నందరిని సన్మార్గమున ప్రవర్తింపజేసి దేవుని యాజ్ఞల ననుసరింపజేసి జీవించుట చేయరాదని జారిత్రము మానవత్వము పట్ల పెట్టుకొనరాదని మనుజులు భగవద్రాయలుల కలెనని భగవద్రాయలు మనదైవమునకు తెరచుట ఈ బోధలలో తప్పదు. అందుకే నేను వ్రాసిన గ్రంథములయందెచ్చటను, నిజముగా యీ ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న దుష్కార్యములుగాని, ప్రాచీనత్వముగాని, నీచత్వముగాని, మనుష్య నాత్మకు గావించబడుచున్న హింసగాని తెలియజేసి యుండలేదు. కాని మనదేశమునకు వాటిల్లిన విషమస్థితి నిష్పక్షపాతమున విశ్లేషించిన కఠినతయే సుష్టమైనది. వేదోక్త చాటుచున్నది. మనదేశదుర్వ్యవస్థల కల్గునకు తెలియజేయుటగాను యీయుత్తరము నేను ప్రకటించుచున్నాను.

ఈ లేఖ ప్రకటించినందుకు గాను "స్టోవో" యను పాత్రాక్షరికకు రూ. 8000 ల జరిమానా విధింపబడినది.

చరమ దశ

టాల్స్టాయికి వార్తకము వచ్చినకొలదిని మనస్సునంతా ముద్రాపెట్టుకొనుచుండెను. తన భార్యయొక్క శృంగారచేష్ట లాతనికి తుభిక్షములగు చేసెను. కాని యామెను విస్మరించుట కారము నవ్వలించెను. ఎందుకన, నాతడెవనినా ప్రభుడు గదా! అందుచే, తుట్టుకుండు కాలము నుండియు చుట్టూ క్రైస్తవ పోయి శాంతిగా కాలముగడప నిశ్చయించుకొనెను. ఒక రోజు అతడు తనను మిత్రుని నొకని వెంట నిడుకొని ప్రయాణ మాయెను. పాపము! 82 సంవత్సరముల ముదురని చలిభారభార్య లేకపోయెను. మార్గమున నొక గ్రామమున తనను మిత్రునియింట బసచేసెను. అయింట నే 20 నవంబరు 1910 సం॥లో టాల్స్టాయి కాలభర్తము నొందెను. పితృవాత్సల్యముతో కాదు మన్నికాపు లాతని కీరమును కొంటాయి యాతని జమీదారీ యందు సమాధి జేసిరి. అతను మరణమునందే బహిష్కరింపబడుటచే మతాచార్యులు కర్మనిధుల చేయవలయును. బ్రతికియుండగా నాతని జాతి గజగజ వణికిన ప్రభుత్వమువారు తనను యాతని యంత్య క్రియల కాదుటకు నుద్యమింప జనులను వెలకొనిన సమాజే ము కారాదని యాటంకపరచిరి. అతను చనిపోయినను యాతని గ్రంథముల ప్రకటించుట దని యుత్తరపుట విధించిరి. కాని యుత్తరపుట ఫలిత మేమి? టాల్స్టాయియొక్క ప్రతిభనన్నెక్కెను. అతని నామము తారకమంత్ర యాయెను. సమాధి పుణ్యక్షేత్రముగా మారెను. అతను సుకల్పించి, బోధించిన స్వేచ్ఛ వేదోక్త రణము, ప్రభుత్వ నిరంకుశ కాధికార నిర్మూలము లెనెను సహాయమున సఫలీకృతము నొందెను.

టాల్స్టాయి-గాంధీ.

టాల్స్టాయియొక్క జీవితమును చదివినవారికి గాంధీ మహాత్ముడిపుడు చేయుచున్న బోధనలు అవలంబించు మార్గములు స్పష్టమగుచున్నవి. వీరిద్దరును సమకాలికులగుటచే సహజముగ భదురతల మనమున పీరికెల పరస్పరసంబంధ మేమి? వయస్సున గాంధీ టాల్స్టాయి కన్న చిన్నవాడగుటచే, గాంధీ టాల్స్టాయి బోధనల నవలంబించెనా, లేదా యను ప్రశ్నలు వుట్టును. ఈయంశముల గురించి ఇందుకు తెలిసికొనెదము.

గాంధీ మహాత్ముడు బాల్యమున పరిమితముగ గృహభిక్షయైన పిమ్మట, హిందూదేశమున పదునెనిమిదిమాసములుండి 1893-వ సంవత్సరములో దక్షిణ ఆఫ్రికాదేశమునకు బోయెను. ఆసమయమున గాంధీయొక్క వయస్సు 25 సంవత్సరములు. టాల్స్టాయికి 65 సంవత్సరములుగలవు. అప్పటికి టాల్స్టాయి ఘమాదు 50 గ్రంథములు కరపత్రములు ప్రకటించి ప్రపంచములోని విఖ్యాతగ్రంథకర్తలలో మేళుగాంచెను. విశేష ముతని గ్రంథము లాంగ్లభాషలోనికి భాషాంతరీకరింపబడినది. ఆగ్రంథములు వెక్కుభావలలోనికి తర్జుమా కాబడిన వనటవలన వాని ప్రాముఖ్యము విశదమగును. గాంధీకూడ 1893-వ సంవత్సరము నుండియు, ఇంటున్నను, ప్రయాణము చేయుచున్నను, కారాగారమున నున్నను ఆగ్రంథముల బరించెను. 1908 వ సంవత్సరమున, వాల్కాన్స్ట్రు జైలునందు ఖైదుజీత సమర్థించినపిమ్మట గాంధీ యాభిభవముగా టాల్స్టాయిని గురించి వ్రాసెను: "నేను బాల్కాన్స్ట్రు కారాగారమున టాల్స్టాయి గ్రంథముల పఠించితిని. ... అతని గ్రంథములు కడు సరళమైనవియును గుఱుకమైనవియు

నగుటచే నందఱును జరివి తత్ఫల మనుభవింపవచ్చును. మరియు నాతడు బోధించున దెల్ల నాచరణ యందుంచు నుత్తము డగుటచే నాతని గ్రంథముల జదివినవారికి, నమ్మకము, బలము, నుత్సాహమును కలుగజేయును." ఈవాక్యములబట్టి గాంధీ తద్గ్రంథముల నెంతసాకల్యముగ పఠించినది గుప్తమగును.

గాంధీ పాశ్చాత్యగ్రంథకర్తలగు రస్కిన్స్, కార్లెలు, కాపెంటరు, తోరొ, మఱియు నెందలగువారిచే వ్రాయబడినగ్రంథములను ఆర్యుల పురాణభక్త్యాస్తాదిగ్రంథములను కూడ జదివెను. కాని, పీఠికాపఠనము, టాల్స్టాయి నే గాంధీ యాలోచనానుస్థానములందు నెక్కువసహాయముగ చేకొనెనని మనమునొక్కవక్కాణించవచ్చును. కొన్ని సమయములందు గాంధీ టాల్స్టాయిని ఆదర్శముగ నుంచుకొని గౌరవించెను. ఇందులకుదాహరణము:—బోహన్సుబర్గపట్టణమునకు 20 మైళ్లదూరములో నొక యాశ్రమమును గట్టి "టాల్స్టాయి యాశ్రమ" మని పేరుపెట్టెను- వీనిగురించియు, ఖీన్స్పట్టణమునొద్ద కట్టబడిన మరియొక యాశ్రమమును గురించియు శ్రీయుత ఆంధ్రమాసపాటలవ్రాయుచున్నాడు- "నెటాలు పరగణాలలో ఖీన్స్పట్టణమునకు కొలదిదూరములో గాంధీ యొక యాశ్రమమును స్థాపించెను- అది యాయనయభ్యాత్మికా దర్శనజితము ఆయాశ్రమము జూచిన తోడనే నామము నాకర్షించినది ఆదాభిక్తుగు వర్తనము. అచ్చటిపిల్లలకు పాదరక్షలుగాని, తలపాగాలుగానిలేవు- కేయింబనలు వామగాలిలోనే యుండును-చసారాలయందు నిడించెదరు- వాత ఎండకు, వానకు, చలికి తెక్కచేయరు- కూరగాయలను భుజించెదరు- అవి స్వయముగా పండింపబడినవి- వారికి బాల్యమునుండియు, భూమిదన్నుట, వ్యవసాయముచేయుట, పుష్పములు, ధాన్యములు, పండ్లు పండించుట నేర్పుడెను- ఇటుల వాడంబరములేని జీవనముచేయుటయే గాంధీకి యీయాశ్రమమును స్థాపించునపుడు గల ముఖ్యోద్దేశము. టాల్స్టాయి తన గ్రంథములందు మనుషుడు ప్రకృతివిరుద్ధముగా జీవింపరాదని విస్తారముగ బోధించెను. ఈబోధనల ననుసరించి వైదికధర్మగు సాంకేతికనాగరికత గల బోహన్సుబర్గ పట్టణమును గాంధీ వదలితెను. ఆదర్శప్రాయుడగు నీ రువ్యవయొక్క బోధనలు, ఆసంతృప్తి, వ్యాకులతను, చెందియున్న గాంధీకి జ్ఞాన, శాంతి దాయకమగు గొప్పపంజరముగా పరిణమించెను- ఆసందేశము గాంధీయందు గల హిందూమతసిద్ధాంతములను, సాంప్రదాయములను మేల్కొల్పెను- ఆసందేశము నే గాంధీ హిందూమతానుసరణి బోధించి తన యనుచరులకు నమ్మకము కలిగించియును స్థించునటుల జేసెను.

దక్షిణాఫ్రికాభండమున జరిగిన యాదోశన సందర్భమున ప్రయోగించిన "సాత్వికనిరోధన" నాత్రముగూడ టాల్ స్టాయిగ్రంథములనుండి తీసికొనబడినది. కాని యానూత్రమును గాంధీ-యెక్కువబలముగా, కఠినముగా నాచరణయందుంచెను. హిందూమత మిసాత్వికనిరోధనమార్గము స్పష్టముగా బోధించు నని వివరించెను. గాంధీజీవితమును వ్రాసిన తనరెండుబోనెపుడోకు, గాంధీ టాల్స్టాయియొక్క శిష్యుడని స్పష్టముగా వ్రాసెను. "నిశ్చయముగా గాంధీ టాల్స్టాయి బోధనల నవలంబించెను. ఆరవ్యవదేశపు సంఘసంస్కర్తయొక్క యాడంబరహాసిత్యము నిర్భయత కత్తెప్రకాశనము మున్నగువానిని గూర్చినబోధలు మాచినచో గాంధీ మాతని శిష్యుడని చెప్పవచ్చును- ఈవాక్యములలో సత్యములేకపోలేదు. గాంధీచే వ్రాయబడిన "హిందీస్వరాజ్యము" అనుగ్రంథము చదివినతోడనే టాల్స్టాయి స్మరణకు వచ్చును. అందుగల దౌర్జన్యపరులనిరసనము, నవనాగరకతభండన మున్నగునవియన్నియు టాల్స్టాయి యభిప్రాయములను స్పృహకుడెచ్చును.

వైదికవివరించినంతవరకే గాంధీ టాల్స్టాయియొక్క యనుచరులు లేదితరములం దిద్దరకు కట్టిపోలికయులేదు. టాల్స్టాయిక ని, వి, ని, త లచి యుండ ని మార్గములు గాంధీ త్రొక్కెను. వీరిద్దరును, వారి వారి సిద్ధాంతములకుబట్టి నామములవల్లనే వారికిగల తారతమ్యము తెలిసికొనవచ్చును- టాల్స్టాయి "సాత్వికనిరోధన" పదమునకును గాంధీ "సత్యాగ్రహము" మున్నగుపదములకును తారతమ్యము నాడుడు "ఆర్యులము సాత్విక నిరోధనముగు పదము వ్యతిరేకార్థమును మాత్రము సూచించును. సత్యాగ్రహపదమున కెక్కువపరిమితి గలదు. గాంధీ తన స్వంతవాక్యములలో సత్యాగ్రహ సాత్వికనిరోధముల భేదమును ఇట్లు వెల్లడించుచున్నాడు:- "చెడునకు మంచిచేయుటయును విషయమును సాత్విక నిరోధనమను పదము సూచింపదు. అయినను, ప్రజలందఱు నా పదమును సహజముగాను చుండుటచే నేనును వాడుచుంటిని" అని

"సత్యాగ్రహము" ప్రేమాశయమును పూర్తిగా తెలియజేయును. "సాత్విక నిరోధ" నొకభాగమును మాత్రము వెల్లడిజేయును. అనగా, గాంధీ, కేవలము తాలిమిగలిగి యుండుటయేగాక, నిరోధము చేయుచు, పిమ్మట నేమి యవలెనో నిర్ధారణచేయు నిర్మాణశక్తిని జూపెను " సాత్వికనిరోధన మనన కష్టముల భరించుటలో సంకరింపదు. ఆచరింపవలసిన కర్మగూడ కొంత గలదు- శత్రువులపై ప్రయోగింపవలసిన కార్యక్రమముకూడ గలదు- దానినే గాంధీ సహాయ నిరాకరణ మనును.

మరియొక భేదము:—టాల్స్టాయి యాదర్శగూరుడు. గాంధీ యాచరణగూరుడు. టాల్స్టాయి ప్రతిభానిధియేగాని ప్రజలను ఆయున్నతపథంబున నడిపించుకొనే లేదు. బుద్ధిబలమును, నాశన విషయముల గ్రహించి, బోధించును. అందుననే టాల్స్టాయి 60 లేక 70 గ్రంథముల వ్రాసెను. ఆసంఖ్యనుబట్టి, యాచరణగూరుడు గాకపోవుటచే నాతనికి గ్రంథములవ్రాయుట కెంతవ్యవధి యున్నదియు విశదమగును. గాంధీవ్రాసిన గ్రంథములు రెండు మూడుకన్న నెక్కువ లేవు. బోహన్సుబర్గనొద్దను, ఖీన్స్పట్టణ దరిని, శుభరమతీ తీరమున నాతనిచే నేర్పరచిన యాశ్రమములే యాతనిగ్రంథములు. కాని మేధాశక్తియందు టాల్స్టాయికి గాంధీ యేమాత్రములేనిపోడు. గాంధీ వ్యాసములు వ్రాయుటలోగాని ఉపన్యాసము లిచ్చుటలోగాని సందిగ్ధములలో సంశ్చిప్తి నీయగల సమాధానము లిచ్చుటలో గాని అద్భుతీయును. టాల్స్టాయి ప్రపంచకళ్యాణమునకు ఆదర్శము మాత్రము మాపియూరకుండెను. గాంధీ ఆయాదర్శమును నిరూపణము చేయుటయేగాక, దక్షిణాఫ్రికాయందుగల లక్షజనులకష్టముల తనమకష్టములుగా భావించి, కష్టనిష్ఠురములకొల్పి, వారిని ఉన్నతపథంబుల నడిపించెను; చాంపరాను, కెయిరాలైతుల వెంటనిడుకొని వారి కష్టముల తొలగించెను. మఱియు నారాధ్యార్థమున గల 80 కోట్ల జనమునకు నాయకత్వము వహించి, బ్రిటిషురాజ్యమును ఉజ్జాత రేఖాపును ప్రపంచమంతయు దిగ్భ్రమ చెందునట్లు గవ్యస్థానమునకు గొంపోవుచున్నాడు. ఈకారణములబట్టియే గాంధీ యాచరణగూరుడు టాల్స్టాయి ఆదర్శప్రాయుడు.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీ
న మా జ ము వారు
 అక్టోబరు 1-వ తేది (3162)
 శనివారము రాత్రి జెజవాడహాలులో
"రా మా య ని ము"
 ప్రదర్శన మొనరింతురు.
 టిక్కెట్లు:- రిజర్వుడు రూ. 3, 2, 1-8-0, 1, 0-8-0.
 ప్రీలకు:- రూ. 1, 0-8-0.
నో టీ సు

రెనాలితాలూకా నేమూరు శివారు చంపాదు గ్రామ కాపురస్తురాజు లేలు చుక్కపల్లి పరకయ్య భార్య ఆదెమ్మ తనవంటినయన్న ఘమాదు రూ. 400-0-0 లు శిశువు గల ఆధరణములతోను రూ. 20-0-0 లు రొక్కం కొంతపాత్ర సానుగితోను యిప్పటికి ఘమాదు 20 కోజాలక్రిందట యిల్లు వెడలి లేచిపోయినది. వయస్సు 25 సంవత్సరములు. కులం కమ్మవారు వితంతు పొట్టిగాను, సన్నగాను, పసిమిగాను యుండును చుక్కపల్లి నారయ్య యను 16 సంవత్సరముల వయస్సుగల పెంపుడు కుమారుడు గలడు. ఆమె చేయురణము లతోగాని ఆమె పోవ్యవర్తముతోగాని కుటుంబముకు యేలాటి సంబంధమున్న లేదని యిందుమూలముగా ప్రచురించడ మయినది.

కన్యధారి లక్ష్మయ్య,
 నడరు ఆదెమ్మ జనకలేంద్ర నారయ్య గార్డియను
 తరపున పిల్లలమర్రి ఆంజనేయలు,
 (3161) **వి. పి. క్షీడరు, రెనాలి.**

తండ్రినిలానము:- "క్యూరుల్" మద్రాసు.
 పేటంటుమంగులు మూలకలు పాశ్చాత్యవైద్యశాస్త్రము లకు కావలసిన సకలవిధ ఔషధములును తగ్గధరలకు మాన్యువర్తను. సకలవిధ కాడ్డీవర్ ఆయిల్ బిడ్డలకు ఉపయోగపడు ఆహారములు మొదలగునవి మావద్ద స్టాక్లో ఉన్నవి.
 వివరములకు వ్రాయుడు. (3088)
V. M. ANNAJEE & Bros,
 Whole sale & Retail Chemists & Druggists,
 2/200 MINT STREET, MADRAS.

గంధీ మహాత్ముని యభిప్రాయములు

[యంగు యిండియా]

వంగరాష్ట్రము

వంగరాష్ట్రము మిగుల పెద్దరాష్ట్రము. కావున యీ రాష్ట్రము విషయమై నేను అధికముగ వ్రాయుట అత్యవసరము. స్వదేశీయులదగుమనం దీరాష్ట్రము మిగుల వెనుకబడి యున్నదని నేను పలుపుటలో చెప్పియుంటిని. పట్టణములందు గాని పల్లెలయందుగాని ప్రజాసమాహారమునందు స్వదేశీయజాతి మంత అధికముగ కనపడుటలేదు. వంగరాష్ట్రమునందు ఖాది యుపయోగించుట అరుదుగ నున్నది. అయినను శుభశకునములు కనపడుచున్నవి. ఇతరరాష్ట్రములందులే ఇవట ఇంకను రాటములు అధికముగ ఉపయోగించబడుటలేదు కాని ఉత్సాహము మాత్రము అధికముగ నున్నది. సిల్క, పట్టుపట్టణములందు కొన్ని రాటములను చూపితిని. అవి అట్లవస్తువులవలె నున్నవి. ఎక్కువనూలు తీయుటకును వీలులేదు. చిట్టగాయనందు ఇంకెన్న మంచిరాటములు పంపకొనింపబడుచున్నవి. అవిమిగుల అందముగను చాకగను యున్నవి. మిగుల చిన్నవి గనుండుటచే బాలురు బాలికలు వానిని ప్రేమించుచున్నారు. అయితే వీనిలో అధికముగ నూలు తీయుటకువీలులేదు. కాలితో త్రొక్కుటచే చక్రముత్యరూపి రాటములు బారిసాలనందుపయోగించుచున్నవి. యన పొచినరాటములనుండి ఎంతనూలు తీయదగునో అంత నూలురాటములనుండి తీయవచ్చునని తెలుచుచున్నాను.

ఇవన్నియు చూడ, రాటములను ప్రజలు అధికముగ ప్రేమించుచున్నారనియు, రాటములు దేశమున స్థిరముగ నుండుననియు నిర్ధారణ నుచున్నది. బారిసాలు జాతీయజాతాలవిద్యార్థులు చక్కని నూలు అధికముగ వడచుచున్నారు. అప్పుట 80 పెరాంత్రులు చుక్కలు లున్నవి. 15 వేలనూపులుల సరకున్నది. అయినను పడుగు, పేకరెండిటికిని చెలితో వడకిన నూలే యుపయోగించవలయును విషయము విషగ్రహించలేదు. ఈవిషయము కాంగ్రెసునకు చేరిన ప్రతిపాదనము లన్నియు గ్రహించవలయునని కోరుచున్నాను. పడుగు కొకనూలు పేకకు మరియొకనూలు అనేకులు ఉపయోగించుచున్నారు. కాంగ్రెసుకు సంబంధించినవారు పడుగు పేకలకు రాటపునాలే ఉపయోగించుట ఆవశ్యము.

అయితే యాకొలదిపాటి రాటములు ఈవర్గములవలన వంగరాష్ట్రపు ప్రజలకు కావలసినంత గుడ్డ తయారుకాదు. కట్టుబట్టుకు బొంబాయి అహమదాబాదు వై ఆధారపడి యున్నంతకాలము వంగరాష్ట్రము స్వరాజ్య ఉద్యమమునకు సహాయపడకాలదు. ఆకలిచే బాధపడు మానవుడు ఎట్లు భగవంతునివై మనసు నిలుపజాలికో, అట్లే ఖుద్దాధిపతి వీడింపబడుచున్న లక్షలకొలదివంగదేశీయులు, స్వరాజ్యముగరించి చింతింపజాలరు, స్వరాజ్యమువలని లాభములను కనుగొనజాలరు. ప్రతిరాష్ట్రమున తన యాహారమునకును వస్త్రములకును, అన్యరాష్ట్రములవై నాధాపడక యుండుటదే స్వరాజ్య సంపాదనమునకు మొదటి సోపానము.

అయితే వంగరాష్ట్రమునందు ప్రబోధముకలిగినవో, యీ రాష్ట్రము ముందంజ వేయ ననుటకు సంధేహము లేదు. వంగదేశీయులు అధికముగ కల్లునాశక్తిగలవారు. నిమ్మపంటస్వభావులు. పురుషులు ఉత్సాహవంతులు, బుద్ధిశాలురు. స్త్రీలు మోసనాకారులు, కిలము గలవారు. దైన్యక్తి, విశ్వాసము వీరియందుధికముగ కనపడుచున్నది. పూర్వము వంగరాష్ట్రమునకే కాక, ప్రపంచమునందలి, వీరుమిగుల సన్ననివస్త్రముల సైతవేయుచుండిరి. ఈవిషయము వంగదేశీయులు మననముచేసినవో, పూర్వము తాము సంపాదించిన గొప్పకీర్తికి మించిన యితము సంపాదించెదరు. లక్షలకొలదిస్త్రీలు, రైతులు వడకుట మరచి వృధాకాలక్షేపము చేయుచున్నారు. ఇదియే భారతదేశపు ప్రేరణకమునకు కారణమని వంగదేశీయులు గ్రహించుచున్నారు. వంగరాష్ట్రము రాటపు సందేశమును సంపూర్ణముగ గ్రహించ నున్నది. అప్పుడు భారతదేశ మంతయు అత్యవసరములు ఉద్యమము నడుపును.

వంగదేశీయులు చాలవిషయములు మరువనలేను. ఉక్మలో విదేశీయులతో తయారుచేయుచు గుడ్డలు స్వదేశీవి కావని వీరు తెలిసికొనవలెను.

నా అభిప్రాయము

మాలాన మహామహాలిగారి నిర్బంధమును ఆమోదించుటచే రాజ్యపరిధి వాదానభంగ మొనర్చలేదా అని కొందరు స్నేహితులు నన్నడుగుచున్నారు. మహామహాలిగారివై చర్య తీసికొన నని రీడింగు ప్రభువుగా గూడక చెప్పి. ఎట్టి వాదానము చేయలేదు. కావున వాదానభంగ దోష మతనివై ఆరోపించుటకు వీలులేదు. సిద్ధాయం దుపన్యసించినపుట్టు మహామహాలిగారిని నిర్బంధించుటకు ఎట్టి క్రొత్తకారణము లున్నవో, అతడు తెలియ చెప్పవలెను. మాలాన గారు నోరు మాసికొని యుండెదనని కాని, ఉద్రేక పూరితముగ మాట్లాడుట చాలించుకొనెదనిగాని, రీడింగుప్రభువుగారు తెలిచియుండరు. ఈ తుమాపణప్రశ్నమును ప్రకటించినవారు వైర్యవంతులు, భయరహితులు. ఉద్రేకలై నపుడు దౌర్జన్యమునకు పురికొల్పువాక్యముల చెప్పియుండుచేత యని వీరు తుమాపణము కోరిరి. అతిసోదరులు వైర్యకాలులు, భర్తాత్ములు, దైన్యభక్తికారులు. తుమాపణప్రశ్న ప్రచురించినది మొదలు మాలానామహామహాలిగారు నాతో తిరుగుచుండిరి. ఎన్నియో ఉపన్యాసము లొసంగెను. చెప్పదలచిన ఆంశముల స్పష్టముగ చెప్పుచు దౌర్జన్య రాహిత్యము నేబోధించుచుండెను. ఇంకను ఆ సేకనిధి ధర్మముల దౌర్జన్య రాహిత్యమునకై పాటుపడుచుండెను. బలగుంతు తెట్లు దౌర్జన్యరహితులై యుండవలెనో ఆపద్ధతిను సోదరులు ప్రకటించుచుండిరి. వారు చెప్పనట్లే ప్రవర్తించుచుండిరి. మేము శాంతిపరిస్థితుల నెలకొల్పుటకై వచ్చుచుంటిమని చెప్పి పురిపథ్యమువారికి తెలియెను. మాలాన మహామహాలిగారు హిందూమహామృదీయ వికమస్యముగరించి బోధించునని వారికి తెలియెను. అతని సందేశము మాట్లాడు వినియుండురు. వారి మతానేతము తగ్గి యుండును. అతడు మలబారునకు వెల్లియుండినవో, శాంతిపరిస్థితుల స్థాపించియుండును. ఒక్క-విషయము గమనించవలెను. ఇట్లు జరిగినవో ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ సుభ్రష్టముగ నకించియుండును. దౌర్జన్యరాహిత్యపువిజయము స్పష్టమై యుండునుకదా!

ముఖ్యం.

నేను చెప్పినవానికి రుజువు కావలసియున్నది. నేను చెప్పి పురిలో నుండు పెట్టుటతోడనే ప్రధానకార్యదర్శి యుత్తరమందినది. ఆయుత్తరమే చాలు నిదర్శనము.

నాకు నుంచి సంకల్పములున్నవని ప్రభుత్వమువారు నన్నింతవరకు మన్నించిరి. నామాటలయందు సంశయములు వారికిలేవు. నెక్కడనుకొనినను ప్రజల ఉద్రేకము శాంతించుచుండినని వారు చెప్పుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారికి శాంతి అక్కరలేదని ఆలేఖ తెలుపును. తాము చెప్పిన ఆతిథియోత్సలను, బంతు పెట్టకదని వారియుద్దేశ మైయుండును. పాంచాలములోను మరల నిప్పును జరుగుచున్న రెండవకథను మాన్పించుట కిష్టము లేదు.

ముఖ్యం.

ఒకవంగరాష్ట్రమే చెప్పతాను. చిన్న చిన్న చోట్లలోను తొడుగుకొని టోపిలు పెట్టుకొనినందున, వారిచోట్లాలు టోపిలుచింపి తగులతెట్టుచున్నారు. ఒకరి టోపిలైన ఉమ్మి వేసి పెట్టుకోమని తొందరచేసిరి. సత్య, ప్రవృత్తిగాని మాన్యముగాని మారినదా? ఇట్టివైదొ యున్నవి. చొమ్మిదవకుండ ప్రజలు శాంతించుటకు వెల్లినపుడు వారు కాంగ్రెసువారుగనుక పట్టుకొనిరి. కేశవమీనానంతటివానిని కదలనియ్యలేదు. అతనిని వెల్లనిచ్చినయెడల ప్రజాశాంతి కట్లు భంగముకలుగునో అంతా పాంచాలనాటకమే మలబారులో. భానుకు వాస్తవధర్మము నట్లున్నది. అతనికి కొంచెము అన్యాయము చేసినవాడ వైతి నేమో? మెప్పుప్పుడు ప్రభువు చేయవలసినది చెప్పి పురికొన్నరు చేతులచి దానిని తనశత్రుకొప్పరింత పెట్టెను.

ముఖ్యం.

ప్రేమ, కొట్లకాపల
పులికలో ఒకరిట్లు వ్రాసిరి:— ప్రేమకు వీనికి సమన్యాయము కుదురుటలేదు. బలవంతపెట్టి చేయించుట దౌర్జన్యము కాదా? తప్పకుండా. అదే ఇట్లు చాలవోట్లు కలను. నాకు

ఎంతో విచారము కలిగెను. ప్రేమకూడ మాపలయునని నాకు విశ్వాసము కలిగెను. ఎందరోస్త్రీలు, చిన్నపిల్లలు, నవ్వుతో ప్రేమతోనే బయలుదేరి, నాకు మార్కెట్లవిద ద్వేషమున్నదని ఎవరు ఆక్షేపించలేరు. నేను జమ్నాలాల్ కు కూడ తనవారిగూడ వర్తకులవిద ద్వేషమున్నదని చెప్పెను. మేము మార్కెట్లదేశములలోనికేవల విదేశవస్త్ర వర్తకము మాన్పించుటకు కలచుచు టిమి. శండ్రి తప్పుచేయుచుండ కూతురు సంస్కరించుటకు ప్రేమచూపును. అందరికిని సమానమైన కొన్ని కొన్ని సుగుణము లుండును. అయితే అది కార్యమునకు సంక్రమించినప్పుడు కార్యము కూడ ప్రేమాన్వితమగును. వారి కందు ఆక్షేపణలేదని తెలిసినప్పుడే ఇదియంతయు. ప్రేమలేనివారిని పిలిచి పనిచెప్పటమేల నాకేమియు మనములో తొణకదు.

అభినందనపత్ర సమర్పణము

నిన్నటి సాయంత్రము 6 గంటలకు పచ్చయప్పకళాకాల భవనమున పచ్చయప్ప కళాకాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజమువారు జరిగిన యింగ్లీషు ప్రాధాన్యముగ నియమించబడిన పి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికి అభినందనపత్రమును సమర్పించిరి. అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు చక్రవర్తి తోసహించిరి. కార్యక్రమము ప్రాధాన్యతతో ప్రారంభమయ్యెను. పిమ్మట గానవిశోదము సల్పబడెను.

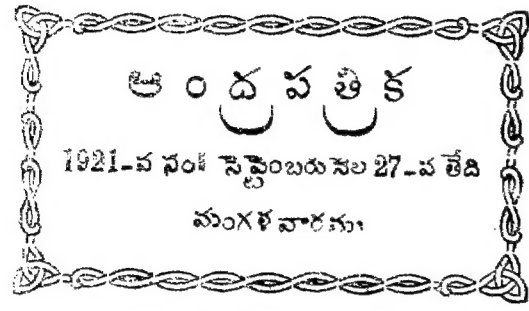
అల్లాడి విషయములందు అధికాకర్షణములగు నందోయము రితరకాఖలలో అభినందన విద్యాకాఖయందు గాధలేమాభిమానమున వాని నాంపక విద్యాకాఖకే సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు తమనేమను సమర్పించినయియు, విద్యార్థుల యోగ ప్రేమముపట్ల నత్యంతశ్రద్ధను వహించి ఆరు సంవత్సరములపాటు విద్యాభివృద్ధి సహాపరిపాలనము చాల క్షణియముగ నిర్వహించినయియు అతనికి ఆయనమాపిన ఆంధ్రభాషాసము సర్వజనాదిత మనియు చెప్పి పురియందలి ఆంధ్రసంఘము లన్నిటియందును గూడ సంబంధమును కల్గియున్నారనియు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము పట్ల వారికిగల అభిమానము అనిర్వరచియ జనియు, సుబ్రహ్మణ్యంపంతులుగారు శంకరునాయరు నాటకాన్నింటి కేయుచున్న సాంఘిక సేవ కడపప్రశంసనీయ మనియు, ముఖ్యముగ, విశ్వ విద్యాలయ సంఘము వారి యుచిత ప్రశంసకు పాత్రులగుటచే ఆయన మేధాసంపత్తిని సామర్థ్యమును జూటుచుండెననియు ప్రజాసేవకులను ప్రకటించు రేకున్నను ప్రజాసేవయందెవరికిని తీసిపోకుండ సర్వవిషయములందును అనర్గళ వాదాభివృద్ధి సహజమనియుండు దృగ్గజ్యాలనియు పలుసంఖ్యములవారు ఆయన జనరంజక చేతనే అభ్యక్షునిగ నియోగించుకొనిననియు మేధాసంపత్తులగువారు సర్వవిషయములను సునాయాసముగ నిర్వహించు వలంతు లనుటకు ఆయన జీవితము ప్రత్యక్షప్రమాణమనియు నుడిచి స్వర్ణీయ గోపాలకృష్ణగోఖలే, శ్రీనివాసకాస్త్రీగారు విద్యాకాఖయందుండి దేశసేవకు గడంగి ఎట్లు విశ్వవిభాగిని బడసిగో అట్లే సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారుగూడ వారికి తీసిపోనిరని దేశసేవనితలలై జగద్విభాగిని బడయునట్లు ఆలోచక భాగిని దేనుగ్రహించు గాక యని ఆంధ్రభాషావర్ధన సమాజపుసభ్యులు గోరిరి.

సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఉచితరీతిని ప్రత్యుత్తర మొనగుచు మనమందఱము జేర్చేరుజల్లాలకు తెందియున్నను, భిన్నాభిప్రాయాలమైనను వివిధభాగములను క్రొక్కినను మనము ఆంధ్రుల మన్ననలకు నరనక ఆంధ్రదేశకామ్యదయమునకు సదా కృషి నల్పవలయుననియు మనజీవితమును దేశసేవకై సమర్పించవలయుననియు, తాము శక్తికంఠకలేక దేశసేవకై నిరంతరము పాటుబడి భగ్యత గాంచుటకు ప్రయత్నించెద ననియు విద్యాధులు చూడ దేశసేవయందుని నిగుర్చులు గావలయుననిరి.

అభ్యక్షులు అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు సుబ్రహ్మణ్యంపంతులు యనాథాంశ ప్రజ్ఞను శుభాతిశయములను కొనియాడి ఆయన ఆద్యప్రాయమైన గురువనిరి. నాటికభక్త కళాకాలాభ్యుత్థుల రత్న స్వామిగారు వచ్చుటయు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి సామర్థ్యమునకు, విద్యార్థుల యెడ ఆయనకు ఆయనవిద విద్యాధులను గల మన్నన ప్రేమాది గోరవాతీశయములకు ప్రజల నిదర్శనమనిరి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి సాంఘికసేవను దేశసేవను కొనియాడిరి. అభ్యక్షులను వందములతో సభ ముగిసెను. కార్యక్రమంతయు దిగ్విజయముగ జరిగింపగలకుండు వి. ముని కృష్ణయ్యగారు రెండయు గంగులు.

జ్ఞాననివారక స్వదేశసేవి

ఇదివరకు ప్రచురించిన మొత్తము	2500-0-0
కా. బాలసుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్ గారు ...	250 0 0
జి. ఎం. కృష్ణస్వామి అయ్యర్ ...	100 0 0
కె. భాగ్యంఅయ్యంగార్ (మొదటివాయిదా)	100 0 0
బి. సోమయ్యగారు ...	50 0 0
యస్. ఇంద్రకేటకఅయ్యగారు ...	25 0 0
యం. పరంజోత్రిగారు ...	50 0 0
సి. వి. రాజగోపాలాచారిగారు మొదటివాయిదా	25 0 0
దత్త స్వామిమహదేవంగారు (మొదటివాయిదా)	25 0 0
యం. ముప్పరామయ్యగారు ...	100 0 0

విద్యుత్తు వ్యవహారము

విద్యుత్తు వ్యవహారము, లాయరు జార్జిగారికి ఆత్యంత ప్రాముఖ్యముగ గనుపించుచున్నది. వాహిగుటకు నగరమున జరిగెడి వైద్యకోవకరణ నియమమునా వేళమునకు వెడలుటకు సయితము వారికి నుకసాపులేదు. విద్యుత్తువ్యవహారము గానిది, తాము దేశమును విడిచిపెట్టుటకు వీలులేదని లాయరుజార్జిగారునిశ్చయించిరి. ఇటీవలి నార్తలబట్టి లాయరుజార్జిగారికిని డివెలరాగారిని సమాధానము గురుకుటకష్టమని తోచియుండును. చర్చిలో గారు డండిలో గావించిన ప్రసంగముబట్టి, నిరాశ జనించుటసహజము. డివెలరాగారును లాయరు జార్జి గారును విద్యుత్తువ్యవహారము భిన్నద్వర్షకములనుండి విడిచించుచున్నారు. లాయరుజార్జి గారు, సామ్రాజ్యమునకు విద్యుత్తు వీరితన నుకయోగకరముగ నుండగలదని యోచించుచుండ, డి. వెలరాగారు ప్రజలసమ్మతి ననుసరించి విద్యుత్తువ్యవహారము మేల్పడవలయునని తలంచుచున్నారు. ఉభయుల కలఁపులను సమన్వయమునకుఁబుట్టుటకు వీలు లేక పోలేదు. విద్యుత్తువ్యవహారము గోరెడిస్వాతంత్ర్యములను వారికి సామ్రాజ్యమునందుండి, సామ్రాజ్యమునకు గోరెడిస్వాతంత్ర్యములను వారికి నుండినట్లును సామ్రాజ్యములో భాగస్వాములుగ నుండియు స్వేచ్ఛ ననుభవించుటకు వీలు గలదని తోచిపెట్టుచు, విద్యుత్తువ్యవహారము బుద్ధిపూర్వకముగ సామ్రాజ్యమునందు నిలిచియుండును. అధిని దేశ రాజ్యములవారి కట్టి స్వాతంత్ర్యముండియు, వారు సామ్రాజ్యమును విజయ విచ్చగించుట లేదు. ప్రజేచ్ఛకు వ్యవహారనిర్ణయమును నడలిపెట్టక వారిని జలవంతపెట్టినటుల గనుపించినచో స్థితి విషమమగును. డి. వెలరాగారుగూడ, సమాధానము నాశించుచున్నారుగాని, మరల పోరాటములకు దిగుట కిచ్చగించుటలేదు. లాయరుజార్జిగారు ఇన్వర్సెను కాన్ఫరెన్సుకు పిత్తులై రద్దుజేసినను, డి. వెలరాగారు తొందరపడక వేరొక విధమున సమాధానము గుహుటకు. ప్రయత్నించుచున్నారు.

సామ్రాజ్యస్థాపకపాలనము లాయరు జార్జిగారి కిష్టముగనుండును. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము డివెలరాగారి కిష్టముగనుండును. కాని యొకసభలో వేరి ఈవిషయమునుగూర్చి ఉభయపక్షముల వారును చర్చించునపుడు, సాధక బాధకములను

చర్చించుటకు వీలగును. ఉభయులనును హానికరము గాని సమాధానము గుహుటకష్టము. అందుచే సమావేశమునకు పోవుచోవలసే, ప్రధానవిషయము గూర్చి ఇదమిత మని యొక్కనల గావించవలయుననుట, సమంజసముగ నుండదు. ఈసంగతినే అర్థము గ్రహిత్తు గారు విద్యుత్తువ్యవహారమున వ్యక్తికరించిరి. ఏమరములు లేకుండ నైర్దేందు సమావేశమునకు నచ్చినంతమాత్రమున, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రతిఘటా రోపగి సేగవలయునను భావము లేదని. వారు చెలిపిరి. తన స్వంత యభిప్రాయములను నిడనాడుట కవసరము లేకుండ విద్యుత్తు దేశము సమావేశమున బ్రవేశించి, నుండి చెడుగుల నరయవచ్చును. గ్రహిత్తుగారు చెలిపిన సంగతులు సమంజసములుగ నున్నవను, అభిప్రాయ మాంగ్గ దేశములో వ్యాపించెను. లాయరు జార్జిగారు డివెలరాగారి కింకను తమ కడ పటి ప్రత్యుత్తరమును పంపలేదు. నేటిదినము దానిని పంపెద రని, టైముస్ పత్రిక యాహించుచున్నది. ప్రత్యుత్తరపు వైఖరి వీరితన నుండునో త్వరలో తెలియగలదు. కాన్ఫరెన్సు సమావేశము గాక ముందు, విద్యుత్తు స్వాతంత్ర్యముగూర్చి లాయరు జార్జిగారు రెట్టి యొక్కదలను సికాఫీను ప్రతినిధులను గోరరనిమాత్రము, టైముస్ పత్రిక చెలుపుచున్నది. లాయరు జార్జిగారుగూడ, ఈసమయమున సమరసబుద్ధితో ప్రవర్తించెదరని యాహించవచ్చును. విద్యుత్తు సమన్వయ కరిష్కార మంత ముఖ్యమయినదని తలంచుచున్న లాయరు జార్జి గారు, హిందూదేశ స్వరాజ్య సమస్యను నిర్ణయించుటకు ఉపేక్ష వహించుట యసభ్యము. కాని ఇట్టియేపేక్షాభావమును ఆంగ్ల దేశము త్వరలో విడనాడకతప్పదు. భారతవర్షము, గనుబలచెడి స్వరాజ్యోత్సాహము, లాయరు జార్జి ప్రభృతుల దృష్టినిగూడ ఆకర్షించితిరును. విద్యుత్తువ్యవహారమును గూడ, హిందూదేశ సమస్య చాల ముఖ్యమయినదనియు, ఒకదానిని వదిల్పరించి రెండవదానిని వదలుటకు వీలులేదనియు తప్పక గోచరింపగలదు.

అమెరికావారి మార్గములు

అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములు మిత్రమండలిలో జేరియు, సంధిపత్రమున సంతకముజెట్టియుండలేదు. నానారాష్ట్రసంఘమున జేరియుండలేదు. సంధి గుదిరిపెట్టుట, అమెరికావారికిని జర్మనీ మొదలగు దేశములకును సరిబంధ మెటులుండునను నుండియునుదయించెను. అమెరికావారిప్పుడు జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా, హంగేరీదేశములతో ప్రత్యేకముగ సంధిజేసికొనినటుల, ప్రెసిడెంటు హార్డింగ్ గారు ప్రకటించిరి. దీని మూలము న జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా, హంగేరీ దేశములు శత్రుకోటి నుండి తొలగిపోయినవి. అందుచే రైనునదివద్ద విడిసియున్న అమెరికనునైనికులు త్వరలో రప్పించబడుదురు. కాని జర్మనీనుండి లాగుకొనిన దేశములు మాండేలుక్రింద పరిపాలింపబడుచున్నవి. ఈదేశములలో అమెరికావారి కెంతవరకు హక్కుగలదు? ఈప్రశ్న కరిష్కారము గావలసియున్నది. ఇందువిషయమై అమెరికావారు మిత్రమండలి దేశములతో సమాధానము గుహుకొనెద రని, టైముస్ పత్రికకు వాషింగ్టను విలేజుకు దువ్రాయుచున్నాడు. అమెరికా ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యగు హ్యూజెస్ గారు, తమకుగూడ నితరదేశములతోబాటు జర్మను రాష్ట్రములలో సమాన స్వత్వము లుండవలయు నని కోరుచున్నారు. మాండేలు బొందిన దేశములలో వివిధదేశముల వారెటుల పరిపాలించుచున్నారో, ఇంకను చెలి

యలేదు. ఇందువిషయమై అయా కేశములచూరంపెడి రిపోర్టులనుగూర్చి విచారించుటకు నానారాష్ట్రము సంఘమునకుమున వేరొక విచారణ సంఘ మేర్పడినది. సంఘమువారి నిర్ణయము లెటులున్నను, వరాధీనతను పెంపొందించుటకు మాండేలులు నూతనసాధనము లయినవి. వానియందు తాముగూడ పాల్గొనవలెనని, అమెరికా వారు కుతూహలము జూపుచున్నాడు. అమెరికా వారికిగూడ వీనియందు హక్కు గలిగిన, కరిస్టియన్ చక్రబడునో లేక, వారుగూడ ప్రస్తుతస్థితి నిలిచియుండుట శోభోద్భవదేశోక్తుగొనవలయును.

మహారాష్ట్ర దేశము

పూనానగరమునందు నిరాకరణోద్యమకర్తములూర్చి ఉపన్యసించుచు, అంతలేని చలన రాహిత్యమునకు మహారాష్ట్రదేశ మంగీకరింపదనియు, కేవలవ్యతిరేకవాదముతో సంతృప్తిజెందనియు, జయోకరుగారు చెలిపిరి. జయోకరుగారు గాంధీమహాత్ముడు చేసిన దేశసేవను కొనియాడి, డిశెంబరుమాసములోవల గాంధీమహాత్ముని కార్యక్రమమునకు భంగకరముగ నేరాష్ట్రమును ప్రవర్తించక, వారికార్యక్రమము సఫలమగుటకు తగిన యవకాశ మొసగవలసినదని, కోరిరి. నిరాకరణోద్యమము, చలనరాహిత్యమునకు త్రోవ జూపుటకు నూరుగ, దేశమున ప్రచండ సందలనము గలిగించినది. అధికారులుసయితము, దేశసంచలనమును గుర్తించిన నిదర్శనము లనేకములు గనుపించుచున్నవి. నిరాకరణోద్యమము కేవలవ్యతిరేకవాదము గాదు. నిర్మాణమునకు గూడ సాధనములహాసినది. వ్యతిరేకపథము ద్రోక్కుటకు, కారణము, ప్రజలు ఆత్మశక్తిని గుర్తించు నటులజేయుట కేగానివేరుగాదు. ఆత్మశక్తిని గుర్తించి, నిర్మాణమునకు బూనుకొనినను, లాభముండదు. అయినను జయోకరుగారు చెప్పినటుల, నిరాకరణోద్యమము శాశ్వతముగ నుండగూడదు. స్వరాజ్యసిద్ధితో దానిప్రయోజనము అగిపోవును. స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో గలుగుటకు అందరును తోడ్పడుట యావశ్యకము అభిప్రాయభేదములుండవచ్చును. అత్యము ఒక్కటేయయవచ్చును, మార్గములలో కొంతభేదము కలిగినను, స్వరాజ్య సిద్ధి కాటంకము గలుగదు. అందుచే నన్ని పక్షముల వారును సత్సరస్వ రాజ్యసిద్ధి కై జట్టువలతో పాటుబడి, దేశమూలమునామను తీర్పుల యావశ్యకము.

గాంధీజీపీ

గాంధీజీపీలను ధరించినందులకు, విశాఖ పట్టణపు వైద్యపాఠశాలలోని 150 మంది విద్యార్థులను నూవరింతుండెంటుగారు సస్పెండుజేసిరి. ఇందుమీద రాయపురము వైద్యశాలలోని ఆంధ్ర విద్యార్థులు సమావేశమై తమయస్మృతి జూపుటయే గాక, విద్యార్థులందరును ఈ టోపీలనే ధరించవలయునని గోరుచు తీర్మానించిరి. గాంధీజీపీ లనిన, అధికారు లింత యులికిపడుటకు కారణ మేమియో తెలియదు. న్యాయాంధీయా పత్రిక పాఠశాలాధికారి చర్యను సమర్థించుచు గాంధీమహాత్మునిపై గల ద్వేషమును కనుబట్టినది. ఇట్టి యుత్తరువువలన, పాఠశాలాబహిష్కారమునకు మరింత ప్రోత్సాహము గలిగి, గాంధీమహాత్ముని యుద్యమము త్వరితముగ సఫలమగుటకు మార్గ మేర్పడును.

చిత్రవృత్తాంతము

జర్మనీదేశము, సంతి నియమముల ననుసరించి, సైన్యములను తగ్గించినను, రహస్యముగ సైన్యములను తమూరుచేయుచున్నట్లు తెలిసెను, అందుకు తైత్సుకప్రిక దేలువుచున్నది. ఎనిమిది లక్షల సైనికులకు వలయు కలికరములను తమూరు చేయుటకు జర్మనీ ప్రభుత్వము చేయుచున్నదనియు, నూతనసైనికులను రహస్యముగ ప్రోగు చేయుచున్నదనియు, తైత్సుకప్రిక దేలుచున్నది గణించుచునందలట్లు సైనికులను, జరికరములను తగ్గించినగాని తాంతి స్థాపితము గాదని తెలుచుచుండ, జర్మనీదేశము ఇందుకు విరుద్ధముగ బవర్లిగ నెంచుట శోచనీయము. దుితమండలి వారు ప్రపంచమునందంతటను సైన్యములను తగ్గించి, నానారాష్ట్ర సంఘముద్వారా వివాదముల నన్నిటిని పరిష్కరించుటకు తగిన యేర్పాటులను జర్మనీదేశము చేయుచున్నచో, జర్మనీ ప్రపంచ తాంతికి భంగము కలుగవచ్చును.

పార్లమెంటుసభ : స్త్రీసభ్యురాలు

ఇటీవల లింకనుమైరు లాతు దివిజనుకు జరిగిన ఎన్నికలలో ముగ్గురు అభ్యర్థులు గలరు. ఇండి పెండెంటు లిబరల్ పక్షమున, వింటింగుహాముసలి కలిపెను. ఈమెకు గోరి వోట్లు లభించెను. కన్న ర్యేటివు పక్షమున నిలిచిన వర్. ఎ. హచ్చిగారికి 7599 వోట్లు లభించెను. లేబరు పక్షమున రెప్పి నెంటుజార్జిగారు నిలువగ, వారికి 3373 వోట్లు వచ్చెను. ఎక్కువ వోట్లను సంపాదించిన వింటింగుహాముసలి పార్లమెంటు సభ్యురాలుగ నెన్ని కొనబడెను. పార్లమెంటు సభ్యత్వమును సంపాదించినవారిలో, ఈమె రెండవ స్త్రీ.

కారదాసీతస్థులు

ఇటీవల ప్రాసిక్యూటరు జేమబడిన శంకరాచార్యులవారు, నిజమగు పీఠస్థులవారని యొక యవవాదము బయలుదేరినది. ఇది నిజముకాదనియు, వీరిని పీఠస్థులగ గోవర్ధనవరపు శంకరాచార్యులవారును, శృంగేరిమఠపు శంకరాచార్యులవారును, కావ్యీశ్వర, ద్వారక, నవనగర్, కాశీ, ఇదార్, రాజకోట్ మహారాజులను అంగీకరించి రనియు, బాంబాయి క్రానికలుకప్రిక వ్రాయుచున్నది. బాంబాయి నుండలి వార్తాప్రచురణాధికారి, లేనిపోని యవవాదమును బయలుదేర దీసి నందులకు, వెంటనే విచారమును సూచించి, తమ వాక్యములను ఉపసంహరించుకొనుట, సహజమై యును.

రాష్ట్రముల పునర్విభజనము

బాంబాయి క్రానికలుకప్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది. భారతదేశమునందు రాష్ట్రములు మానసిక క్రాంతియును బట్టిగాని భావముబట్టిగాని విభజింపబడినవి గావు. ఇష్టము వచ్చినట్లు జరిగెను. ప్రజలమనోభావములను గమనింపకయే ప్రదేశముల కొన్నిటిని విడదీసి పెద్దభాగములలో కలిపి బ్రిటిషు పరిపాలకులు రాష్ట్రములగ జేసేరగాని మరియేవిధానము ననుసరించియు చేసియుండలేదు. రాష్ట్రములను చీల్చి ప్రజల నేకు లాకవోట సూచనవారిని కలవరపఱచి మరియొక రాష్ట్రములో జేర్చి సంకర రాష్ట్రములుగా నేర్పరించిన ప్రభుత్వమువారి నిష్పక్షపాత విధానమును సమర్థించవలె ననెడి యాలోచన ప్రభుత్వమున కార్థమగు తలెను. రాష్ట్రములు భావల ననుసరించి యుండవలెనని కార్థమగు కనుగొనెను. కొలదిసంవత్సరముల క్రిందట సింధుదేశము లోక ప్రత్యేక రాష్ట్రమును గోనెపురుగు, కార్జును వారి కొల్హా సంకరించెను. తరువాత ఆంధ్రము మదరాసు రాష్ట్రములో సంబంధము లేకుండ ప్రత్యేక కాంగ్రెసు రాష్ట్రము నేర్పాటు చేసికొనుట కంగీకరము నుదహరించెను.

నాగపుర కార్జునునందు, బ్రిటిషు హిందూస్థాన మంతయు కార్జునునందు సౌకర్యార్థము భావల ననుసరించి ప్రత్యేక ప్రత్యేక రాష్ట్రములుగ విభజింపబడినవి.

కార్జునునందెట్లుండెనో, అలాగననే కార్జును వెలు పలగాడ భావసాధనప్రదాయమును రాజకీయభాగములకు అన్వయింపజేయవలెనని నిరంతరయంతోచన యుండెను. ప్రజల యీ యభిప్రాయము మాంటాగుగారిచేతకచ్చివచ్చినపుడు తెలుపబడి ను. కాని అతడు భారత నిరంతరప్రభుత్వము వారేవలెలలో నుండినందున, యావిషయమై విశేషించియులోచన గావించెను. చమ్యుభర్త ప్రభుత్వము, మాంటాగుగారునుకలసి యొకసమాఖ్య విధానమునందు స్పష్టముగ నీ పాఠపాటు అంగీకరింపబడినది. అందు “ప్రస్తుత బ్రిటిషు హిందూస్థానములోని భాగములు సైనిక రాజకీయ, కార్యనిర్వాహకావసరములు వనతులు బట్టియే ఏర్పరుపబడినవిగాని ప్రజల మనోభావములను గమనింపలేదు” అని యున్నది. “భారతదేశమును భావికాలమునందభివృద్ధి చేయునపుడు ఈ విషయము నత్యవసరముగ గమనింపవలె”నని గూడ అందు పొందు పరు ప బడినది. సామ్రాజ్య కావన సభయందు లాతి గారి ప్రతిపాదన ము మీద జరిగినచర్చను గమనించిన సభ్యులీ విషయమై యంత యశక్తి వహించి యుండిరి బోధపడగలరు. ప్రభుత్వపక్షవాదులు- అధికారులు, అధికారేతరులు- భావ ననుసరించి రాష్ట్రముల పునర్విభజనము గావించుట సాధ్యము గాదని తమసహజాంగభీర్య స్వరముతో బలికిరి.

కాని అధికారసభ్యులందరూరను ఇంకను బాల్తుగ క్షీణ గతి నొందలేదు. అవసరముగ శాక రాష్ట్రమునుగాని రాష్ట్రము లోని భాగమునుగాని పునర్విభజింపవలె నని రాష్ట్రీయకావన సభయో ప్రభుత్వమువారో నిర్ణయించిన “భారతప్రభుత్వము వారా విషయమునుగూర్చి ప్రత్యేకముగ నాదరించుటకు సంసిద్ధులుగ నుండు ర” ని అభిప్రాయము సామ్రాజ్యకావనసభ యందొసగబడినది. ప్రస్తుత సందర్భములలో స్థానిక కావన సభలుగాని ప్రభుత్వమువారు గాని యీ విషయమునకు గడం గుమరిని మేము తలంపము. అంతమాత్రమున ప్రజలు పేక్ష వహించి యుండిరిని తలంచుట భ్రమ. ఆంగ్లేయులు, సింధువాసులు, ఉరియాలు, కర్ణాటవాసులు-భాష, ఆచారము, భావములను గమనించి తమకు ప్రత్యేక రాష్ట్రముల నేర్పాటు చేయవలెనని యుమారు శోచియున్నారు. ప్రజాశక్తిని ప్రజాభిప్రాయమును గుర్తించి, ప్రభుత్వనిర్ణయమునకు పూర్వమే, రాష్ట్రీయసైన్యాదు మును కావించి యానిర్వాణము సుసాధ్యమనియు ఆచరణయోగ్యమనియు కార్జును రుజువుపఱచెను. నాగపురపుకార్జునే విషయమై తీర్మానించిన యంతరము పునర్విభజనము జరిగెను. తమసౌకర్యము లన్నియు గమనింపబడినందున భారతీయులెల్లరును చుట్టుప్రక్కలైరి. భారతస్వపరిపాలనమునందు ఈసమస్యపరిష్కారమునుసహజముగ నొప్పునున్నది. దీనివైతిక వ్యావహారికమూల్య మింతయంతయని నిరూపింప జేరిన సాధ్యముగాదు.

మహాభారత నిరంధేళము.

భారత మహామృదీయులకు ఆ ప్రదేశములారా, సౌకర్య, మహామృదాలి మాలానాలను అకెస్తుచేసి నపుడు ప్రతిభారతీయునును మృదయవిహ్వలై నపుడు మీకెంతటిచరితాపము గలిగినదియు నేను గ్రహింపగలను. ఆసాదర సుధీరులు ఆసాదరతచేకానురాగముగలవారు. కాని వారికి ముందు కావలసినది మహామృదీయులు పితవ సంతియును. స్వమతభక్తిగల ప్రతివాదునుగూడ నటుల నేయుండును. గతవత్సరములలో, ఆలీ సోదరులు, యిస్లాము మతములో నాధిక్యమైనట్టియు, ధీరమైనట్టియు విషయముల మాత్ర మనుసరించుచుండిరి. వారు భారత దేశములో యిస్లాము సుధరించుటకు పాటుబడినట్లుల నెవరును కృషిసలిపి యుండలేదు. కిలాఫతుద్దవమును వారు వృద్ధిచేసినట్లుల నెవరును జేసియుండలేదు. ఏలననగ వారు నిశ్చలభక్తితో బనిచేయుచుండిరి. చింద్వారాలో నిర్బంధించబడినపుడు సయితము వారు మనసులోని మాటను ధైర్యముతో జెప్పియుండిరి. దీర్ఘ నిర్బంధ మైన న ను వారిని విశేషముగను దుర్బలులుగను జేసియుండలేదు. బంధిగానాట యెంతవత్సరముగ జైలోలో అంతవత్సరములోనే మరలవచ్చిరి. బంధిమోచనమైనప్పటినుండియు వారు నిశ్చలజాతీయ వాదు లనిపించుకొనిరి. వారటుల నుండినట్లుల మీ రెంతయగర్వపడవలసి యున్నది. సోదరులు నిరాడంబరమై, విషయవిభేదములై, అనిచ్చిన్న కక్షిపాపధర్మములలో, ప్రజాసామ్యములో మనోవికాసమును జేబిల్లచేసిరి, అటుల నేమహామృదీయుడను జేసియుండలేదు.

ఈసమగ్రరాజి యుండుటచేతనే వారయందు మీకు ప్రేమగల్గినది. వారిని మీరు అధర్మపురుషులుగ పరిగణించుచు న్నారు. అందుచేతనే వారివేరుబంధమునకై మీరు వగచుచు న్నారు. మీరేగాక చాలమంది ఆలేజోమఖులను విడిచియుటకు చింతించుచున్నారు. వారున్నెప్పుడును విడిచియుండలేదు. నాకు యిప్పుడు భుజములు పడిపోయినట్లున్నది. ముసల్మానుల గురించి నాకు ప్రతివిషయము తెల్లుటలో సౌకర్యాన్ని హితుడుగ ను మాన్దగగ్గుడుగ నుండెను. ఆయన నాకెప్పుడును తప్పుమా ర్గమును సాధియుండలేదు. చాల విషయము లు లో ఆయన విశేషజ్ఞానము అమోఘముగను నిశ్చయముగ నుండెడిది. ఆ సోదరులు మనస్థైర్యమున నున్నంతకాలము హిందూమహమ్మదీయమైత్రీ సుగుప్తముగ నుండునని నేను తలచితిని. ఈ మైత్రీ చేయగల ననిని వారు గ్రహించినట్లుల మాలో నెవరును గ్రహించి యుండలేదు.

మహాభారతమును వారి విరూపమునకై వగచి ఘోషిల్ల పులేదు. మనలో ప్రతివాడును స్వశక్తివై నాధారపడి యుండవలయును. భగవంతుడే నిర్వికల్ప, శాశ్వత రక్షకుండు.

సోదరుల నెరుగనివారుమాత్రము విచారమన్నలై యుండురు. అంతియకాక వారికి మతవిషయములు తెలియవనిగూడ చెప్పవచ్చును.

స్వస్థిహితప్రేమాస్థులు స్థలదేహము మనల విడిచెల్లినను, ఆత్మ మనతోనే యుండునని మన మతగ్రంథములు మనకు తెల్పుటలేదా? సోదరులఆత్మ మనతోనుండుటయేగాక, వారు, మనమధ్యనుండి ధైర్యమును, ఆశను, శక్తియు గలుగజేయుట కంటే, కష్టమునందును నెక్కువ దేశసేవ జేయుచున్నారు. నిరాకరణోద్వేగముయొక్కయు, అహింసయొక్కయు రహస్య మేమనగా కష్టపరంపరనుండెయ్యెను, అదర్శమును బొందగలమని గ్రహించుటయే. చిరుదము, రావనసభలు, న్యాయస్థానములు, పాఠశాలలు, వీనిని త్యజించుటలో నర్థమేమి? ఇది యొకమాదిరి కష్టానుభవమే! ఇట్టి ప్రాథమిక త్యాగమే మున్నందు కారాగారమునకు వెళ్లుటయే, అవసరమున్నచో ప్రాణార్పణ జేయుటయే, విపరీతకష్టముల బొందుటకు దారి జూపును. మనలో చాలమంది యెక్కువకష్టముల బొందుకొలదిని, ఆకామితార్థము ను సమీపించినవార మగుదుము.

ఇంతియకాక పెద్దపెద్దసభలు చేసియు, ప్రదర్శనములు జూపియు లాభము లేదని యెంతవత్సరలలో గ్రహించి కాంతముగ కష్టానుభవమున కియ్యకొనుటయే విజయమార్గమని తెలసికొనిండు మేని, విజయము శీఘ్రములో నునిశ్చయముగ బడయగలము.

మీ యుద్యమమును, నాదియేయని నేను భావించితిని. అదిన్యాయమని తలంచితిని. మీలో మహాత్ములు జెప్పినట్లుల కిలాఫతే అదర్శమైనది. మీరు దుస్మరిపాలనముగాని, పాపముగాని స్థాపించుటకు పోరాడుటలేదు. తురుష్కులు విరోపాలాని సుజాతివారగుటచేతను, వారు మహమ్మదీయులనియు జేగ్రాహణమునకు గడంగరనియు, యింగ్లీషు వాగు జ్వప పూరితులై యుండుట చేత ను మీరు వారి కూత నివృచున్నారు. తురుష్కులొకట మీరు పోరాడుటవలన, మీరుతెగిక్యావములోని అధికర్యమునున్న నిర్మలత్వమునున్న ఉద్ధరించుటకై మీరు ప్రయత్నించుచున్నారు.

అందులకు మీరు స్వాభావికముగ తత్సంపాదనమునకై వివిధమార్గముల ప్రవర్తించుచున్నారు. హిందువులును మహమ్మదీయులును వారినైతికదార్శ్యమును చాలవరకు గోల్పోయిరి. రెండుమతములవారమును మతసాంప్రదాయముల నేమాత్రమును నిలువజెట్టుటలేదు. మనము అందరమును భగవత్పురుష మగుట కంటే నితరులు మన మతానుసారము జీవించి మనకై జీవత్యాగమును జేయవలయును. కాని మన మిప్పుడు భగవదు స్మృతుల మై యుండవలసి న మార్గము ను గ్రహించిమి. అసహనోద్వేగప్రత్యర్థులువారి యాదర్శసంపాదనమునకై ప్రక్షింపదగిన మార్గములకు గడంగుదు రని యీ యుద్యమము ముందే గ్రహించియుండెను. కాన మనము మన ప్రత్యేకమార్గములకు భిన్నమైనవానిని అనుసరించునెడల భగవదనుగ్రహముగల్గును. ఇది మనము చేయగలవని. ప్రభుత్వమువారు నడచుమార్గముననేకాక భిన్నముగ నడచితిమేని మనము ఆచితకాలములోనే గడుపులోపల విజయము గాంచగలము. మనయుద్యమము అహింసనిదానే యాధారపడినది. గృహమునికి అట్లుగాక దౌర్జన్యమే తర్జునము. కారముజేయకున్నయెడల చురుకు పుట్టనేరదు. యును భుత్వదౌర్జన్యమునకు ప్రతికీర్తి జేయకు. దీని పీఠి, మదకాను, లగుదురు. అహింసమాత్రము మనోవ

విదేశ వార్తలు

నానావాణిసమితి

విస్తారము, లక్షలవారు, లక్షలవారు... ఈ సమితిగలవలయును

జనవరి 74 కోట్ల 5 లక్షల బంగారుమార్కుల విలువ గల వస్తువుల మిశ్రమం ద్వారా...

ఇంగ్లాండును నిరుద్యోగులగుటకు తీవ్రముగా నున్నది. లండనులో మేయరు లయినవానిగారిని సంబంధపరచుచు...

ఇండియా ఎగుమతివ్యాపారము అధిక మగుచుండుటచే గూఢాయినిల (స్పై) అధిక మగుచు దెయిలీ పోలీస్ గ్రాఫ్...

విదేశములనుండి దిగుమతి చేయబడువస్తువులు, ఆహార పదార్థములపై సోవియట్ ప్రభుత్వమువారు నూటికి నూరు శతమ వస్తు విధించుచున్నారని...

వాషింగ్టనునందు పరిశీలనకు వచ్చిన, ఆయుధవిస్త్రము మహాసభ శీర్షికలములలో నున్నది. ఏకమందు జరుగునో...

విద్యావ్యవస్థ

లాయరుబార్ గారు ఆంగ్ల వంతులగు నున్నారు. డివలరాకు పంపనైనలేఖకు చిత్తు రాయు అయినది. ఈలేఖ...

ఇదియే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారి కడపటిజాబు కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇది సమాచారమైనను, ఇంగ్లాండు సం...

తురుష్కుల కుట్రలవలన మెసపటోమియానుదలి కర్ణ జాలివారు తిరుగుబడి. బ్రిటిష్ సేనలు వారిని ఆటవీట్లు తంతి వార్త లేకెందినది.

ఈ నెల 20, 21 తేదీలలో లిస్బన్ నగరమున గాలివా నలమన అనేకమంది మరణించిరి.

పర్షియా వ్యవహారములు

తైము పత్రిక 'తెహరాన్ విలేజు డిల్లు వ్రాయుచు న్నాడు.

ఆంగ్లో పర్షియా సరిహద్దు విషయమై పర్షియావచ్చిన ఆ ర్మీ ఛీఫ్ సర్గెంట్ అను ఆంగ్లప్రతినిధి పర్షియానుదలి ఇంగ్లాండు నకు వెళ్లెను.

పర్షియావారాజు హ్యూసినునగరము చేరెను. (ఫాన్సు అధ్యక్షుని ప్రతినిధి అతనికి స్వాగత మొనగెను.

బర్మలాండు సమస్య

రాయబారుల సభ హంగరీ అంత్యసంకేత మందిరి. శీఘ్ర కాలములో బర్మలాండు భాగీచేయవలయుననియు అట్లు చేయునొడవి కలిగినట్లు ప్రకటించుట ఆననమని వారు హంగరీ ప్రభుత్వమువారికి తెలియబరచిరి.

విద్యావ్యవస్థ నిరుద్యోగుల సమస్య అతితీవ్రముగా నుండుటచే లాయరుబార్ గారు వాషింగ్టన్ సభలకు పోవుట మునిచేసిరి.

లోతు నియోజకవర్గమువారు వింట్రెంగుహాం నతిని బ్రిటిష్ పార్లమెంటునకు తమ ప్రతినిధిగా ఎన్నుకొనిరి.

యం. బ్రహ్మాండుగారు, సర్దార్ బిగారు, జస్వరాండు గారు ప్రాన్సు ప్రతినిధులుగా వాషింగ్టన్ సభలలో పాటు వైకొనెదరు.

మావలాలవివరము

చెన్నైపురి దొరతనము

26 వ తేదీ ప్రకటనము

25 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలవరకు—24 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2.30 కు నీలంబరము సేనలు మంగళ యుద్ధము లేకుండనే ఆకమించెను. 200 మంది విప్లవకారులలోను 10 మంది చెలియారుపూజానది దాటి యుద్ధమునకును తక్కిన వారు దక్షిణమునకును పోయిరి తలచుచున్నారు. ఇదిపోయిన వారిలో కిల్లాపేట రాయసూద నుండెను. కల్లికోటనుండి వచ్చిన 2 సేనలు 24 వ తేదీ నీ షా రో కునుండి బయలుదేరెను. చెలియానది దాటి 27 వ తేదీ ఉదయమునకు మంబాడుచేరెను. 2 సేనలు 24 వ తేదీ మన్నారకోటకు చేరెనుగాని అంతకుమునుచే విప్లవకారులు హిందువుల దుకాణముల నన్నిటిని దోచుకొని పారిపోయిరి. మన్నారకోటకు వైపుతిని 5 మైళ్లదూరముననున్న పెద్దసేను యీ సేనలకునుకొనెను. చెలియానదీ ప్రాంతమునందలి విప్లవకారులు బాంగ్లపోయి ఆయుధముల నిచ్చివేసిరి. 233 మందిని పట్టుకొనిరి. మంబాడు సేన 28 మందిని కొన్ని ఆయుధములను పట్టుకొనెను. ఎడ్డాకులమునకు త్రవ్వకమున ముగ్గురిని పట్టుకొనిరి.

వైకాపాసము సైన్యము (ట్రైబ్యునలు.

జే. డబ్ల్యు. హ్యూసు, ఏ. ఎడింగ్టన్, ఆర్. నారాయణయ్యగార్లును ప్రత్యేక వ్యాయాధిపతిసంఘముగా నేర్పరచి తిని వీరందరను వి. సి. ఎస్. లు. వీరిలో హ్యూసుగారిధ్యక్షుడు, తక్కినవారిద్దరను సభ్యులు. వీరు మలవారు వైకాపాస పు కేసులను విచారించెద రని చెన్నైపురి దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

26 వ తేదీ తీర్పు.

26 వ తేదీ ప్రధానమున సైన్యము (ట్రైబ్యునలు వారు తీర్పు చెప్పిరి. 15 మందిలోను ఏమగురికి చెరి 7 ఏండ్లు ప్రవాసమును తక్కిన 8 గురికిని చెరి 5 ఏండ్లు కఠినశిక్షయు విధించిరి.

సేనల ప్రకటన

మలబారులో పరిచేయుచున్న సేనలను చెన్నైపురిలోని సేనాని ప్రకటించుచు తంతివార్త నంపెను.

మలబారు జిల్లాబోర్డు

24 వ తేదీ సాయంకాలము కల్లికోటలో జిల్లాబోర్డు సభ జరిగినది. కొన్ని తీర్మానము లామోదించబడినవి. మావలాల విప్లవము నీ సభ వారు తీవ్రముగా నిరసింపుచున్నారు. అజ్ఞానులను మూడవవర్గము (క్రైస్తీ) గల వారు నగువారికి ఆందోళకులు గావించిన బోధనలవలననే యీ విప్లవము కలిగినది. కాంతిని నెలకొల్పుటకు దొరతనమువారు రవలంబించిన విధానము శ్రేష్ఠమైనది. 2. ఈసభకు వెనక సభ్యులు డుగా నుండిన జిల్లా మేజిస్ట్రేటు థామసుగారు విప్లవరంగము నుండి సురక్షితముగా కల్లికోటకు వచ్చినందులకు సభవారభినందించుచున్నారు. 3. థామసుగారు సహాయనిధి నేర్పరచి యొక అసభికార సంఘము వారి యాజమాన్యముక్రింద నుండుట ప్రశంసనీయము. ఈసభవారు సంఘమునకు సహాయముచేయ సంసిద్ధులు. 4. మలబారులో తేజీయ ట్రైబోరియలు సేన నేర్పరచి అందు రాజభవతులగు మలబారుల పైకులనుగా చేర్చుచో ఆత్మరక్షణమునకు ఆవకాశము కలుగునని యిండియా దొరతనమునకు చెన్నైపురిదొరతనమువారు విన్నవించవలె నని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

కంసాలలను మావలాల నిష్పంధించుట.

మీరు మాకు కర్తవ్యము చేసి యియ్యనిచో మిమ్ములను చంపివేసెదమని మావలాలవచ్చి బెదరించినది యిద్దరు కంసాలలు (హిందువులు) తిరురంగడినుండి కల్లికోటకువచ్చి ప్రభుత్వోక్త్యోగులకు తెలిపిరి.

24-9-21 ప్రధానము 10 గంటలకు దొర్నాల గ్రామంను నామ్మవీయ విధవరాలు వుత్తేజి. కొండార్డియెక్కున కొనించుటకు గాను దొర్నాలకు 8 మైళ్లదూరంలో గోరంకుల శివలొగడ్డికోస్తాముండగా పెద్దపులి వచ్చి నడుము పట్టుకొని వెళ్లినది ఈపద యింకా యెంత మందికి తటస్థించునో యని అందరున్నా భయపడుచున్నారు అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

నీలగిరి జిల్లాబోర్డునందు 24 మంది సభ్యులనుండవలయుననియు అందు 18 మంది ప్రజాప్రతినిధులుగా నుండవలయుననియు అందు 9 స్థానములు స్థాంటర్కు ప్రత్యేకించవలయుననియు జిల్లాబోర్డువారు తీర్మానించుకొనిరి.

లముగ నుండవలయును. అహింస నీ కావశ్యకముగ నుంటు చేర. నష్ట మేమియునులేదు. అది నీయం దున్నంతకాలము దౌర్జన్యమునకు మనము గడంగినేదము. నున యహింసా కార్యక్రమములో మనకు పూర్తివిశ్వాస ముండవలయును. దానికి ముందు మనోవాక్కుగృహంబాగ నుండవలయును. ఇప్పుడు ఆగ్రహమునకు నెక్కుగుకావలయుగలదు. కాననిష్పక్ష ప్రతిపక్షావృద్ధియును అహింసచేతనే, ఈసంవత్సరములోనే జయమందగలమని ప్రహించవలయును.

అహింసాకార్యక్రమము ఒకవిధ్య గాను. హిందువులు కాకుండ 7 లక్షలమంది మహమ్మదీయులును ఏకగ్రీవముగ కపథముగావించి తేని తేయియ్యెడినో నూనించును. వీరదములూ దివవాగందరము వీరదముల విదనాడి, న్యాయవాదు లందరను న్యాయస్థానముల బహిష్కరించి, నిద్యార్థులు అందరను పాఠశాలలునూ, అందరను గ్రామసభల బహిష్కరించుచున్నచో యిదివరకే జరుగుచుండెడి వారము గామా? మనలో చాలమంది దుష్టులుని కృష్ణమైరి. 7 కోట్ల మహమ్మదీయులున్నారు. 22 కోట్ల హిందువులున్నారు వారిలో కొందరుమాత్రము నిష్పక్ష హిందువులును, మహమ్మదీయులునైయున్నారు. మన ఆవశ్యకము లభించుచున్నచో కారణము మనమే యగుచున్నాము. మనలో చాలము మరక బంధమైనదైవచో మనము మహమ్మదీయులతో రిప్పు నిరంకుల విషయములో సహాయము చేయ సవరములే.

సోదరులను దానలై కే వ్యవస్థాపకములు గావేయ. వారు నిష్కల్యముగ బలవేసియుంటిరి. వారంతల వైసవోట్లు యిస్తామునకునే కేసునకు సేనకేయియుంటిరి. కిలాభకు పంజాబుదరంతములు చక్కబడకున్నను, యీ సభ్యులములో స్వరాజ్యము స్థాపింపవచ్చును, లేవ్వ నాదియు మీదియు నగును. మనము దౌర్జన్యవిరహితముగ నుండవలెను గాని సాత్వికముగ నుండవలెదు. సోదరులు సిపాయిల విధిని గూర్చి చెప్పినవారినే కెవరులయును; కై గురు చెట్టు కంకరింపవలయును. మనలో క్రైస్తవులు లేకున్నచో నీ పోరాటము సాగదని మనముకొనకక్కరలేదు. అదియే సాగలేకున్నచో మనము స్వరాజ్యమునకుగాని, కిలాభకు పంజాబు దురంతముల చక్కబరచుటకుగాని అర్హులము గాము. మనా మృతీయుడు గాని నైహిందవ్రుగాని యీ ప్రభుత్వముక్రింద సిపాయిగా గాని యే యుద్యోగిగాని సేవకేయింప పాపమని వేయిచోట్ల చాటవలయును

ఇంతకంటె ముఖ్యవిషయ మేమనగా, మనము వితేకనస్త్రుమున, బ్రిటిషు, జపనీసు, అమెరికను, ఫ్రెంచి రేబీదెనను సరే కహిష్కరింపవలయును. ఇదివరకు రాటులులన్న మగములన్ను నెలకొల్పుచున్నచో ఇప్పుడైనను ప్రతియుంట నెలకొల్పి కావలసినసభ్యుల తయారుచేయవలయును. వీరిచేతనే మనకు దేశవిమోచనకై అహింసామార్గమునం దు విశ్వాసము గలదనియు, కిలాభకు సమన్యవ గూడని జేమాగ్గ మనియు తెలియలగు. కొందర మహమ్మదీయమైతికిగూడ నిదియే సాక్షిభూత మగును. మన కార్యకర్తలములో మనకు విశ్వాసము కలదనుటగూడ నిదియే పరమసాక్షి. సంపూర్ణముగ విదేశేతనస్త్రుముల బహిష్కరించిన మామములో మన యాద్యమును జూడగల మరీ నానమ్మకమును మరల కెప్పుడున్నాను. ఎందుచేతననగా ఆవును మనము స్వతంత్ర సమృద్ధియుగి, దౌర్జన్య ప్రక్రియల నాపుటచేసి, ఆగ్రహమున్నచో సిపాయిగ నాతిక్రమమునకుగూడ గడంగులసితిలో నుండును.

ప్రభుత్వమువారు మీకు గావించిన యభివ్రంశములకు ముందు అహింస లేవ్వ సేయవలెను. అది విదేశేతనస్త్రు బహిష్కారమూలమున, మనయింట్లో గుడ్డను తయారు చేయుటతోను కార్యరూపమును దాల్చవలయును.

జిల్లు, యుమ్మన్మితుడు, మోగి కి గాంధీ.

విద్యావ్యవస్థ

విద్యావ్యవస్థ సమస్య గల ప్రత్యేకరాష్ట్రమని శంకు పతనములవారు అంగీకరింప నవసరమైదను మరలపో సంతిసమాచేతము జరుగునని అభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. ఈ విషయమై సిక్ షేక్ నాయకులకు అర్జున్ గ్రీక్లుగా జిల్లు చెప్పిరి:—“తెంకు పతనములవారు వ్యక్తికే కాభిప్రాయాలై యుదుటవల్ల ఎట్టిచిహ్న లేదు. ఒకరి అభిప్రాయములు మరొక రామోదించ నవసరములేదు. సంధిసభ తీర్మానము లిసవరక సమృద్ధియుగం నుండిన ముందు భేదాభిప్రాయములు యెంత నవరముతోను, స్వప్రభుత్వపోయనా అభిప్రాయముల అట్లే యుండ గారి కిష్టముగ.

డివలరాగారి క్రికటింఛిన అభిప్రాయములన్ని సంతయములో జేరి ఈవిషయము.

వారును చచ్చిండు

నిపుణులు కావలెను

మో. క. గాంధీ

(యంగు ఇండియా)

రాజములనుగూర్చి వ్యాఖ్యానములు బయలుపరచుచుండిననుకూడ, భారతదేశమునందు వీరయ్యవగు కళ వ్యాపింపనిదే స్వరాజ్యసంపాదనము దుర్భలమగుచున్నది...

రాజము విధిలేక ప్రాంతములను పునర్వ్యవస్థీకరించుచున్నది. స్త్రీలను సంరక్షించును. భిక్షులను పునర్వ్యవస్థీకరించును.

నూలు పడకుటయు గల నైతికసూత్రమిది. నూలుపడకుట సామాన్యమైన విదేశవస్త్రములకు శూన్యమైన, భారతీయులు క్రద్ధతోను, శాంతిముతోను, అహింసాపరితమైన ముఖ్యముగా పాతాళమునందున్నారని నిదర్శనముగ నుండును.

విదేశవస్త్రములను బహిష్కరించి మనకు కావలసినంత దేశీ సేవీ బట్టలను తయారు చేయ గలమని మితరులు నమ్మకాల కున్నారు కాని ఈవృత్తి కొనసాగిన, వారి అభిప్రాయము మారును.

ఇది రాజకీయ సూత్రము.

రాజముతోటి సర్వదాపనిచేయుచు, నూలుపడుటకు వ్యసన అర్హునించి ఇతరులకు నేర్పించుచున్నట్లు అనుభవజ్ఞులైన నున నాకు వంగరాష్ట్రమునందు గాన్పింపజేరి. జనసామాన్యము కర్మాహముతో నుండెనుగాని వారికి విషయము నేర్పించు వారు లేరైరి. వంగరాష్ట్రమునందు యితరరాష్ట్రములలోగూడ యుండును. ప్రతిరాష్ట్రమునందును మూడిరాజములను వానితో పనిచేయుగల యనుభవజ్ఞులును నుండిన వివరములు తెలిసికొన గోరువారు వీరికే వ్రాయవచ్చును.

పద్ధతి ప్రకారము నాక చక్రముతోటి పనిచేయుచుండిన గాని మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించజాలము. స్వదేశీయన

నవమాంద్ర మహాజనపథ.

తీర్మానములు.

౧. భారతదేశాభ్యుదయమునకును, భారతదేశ స్వరాజ్య సంపాదనకొరకు నిరంతర దీక్షాపరతయై తమ స్వస్వము చేయునకు భారతదేశీయ లోకమునకు బాల్యంగాధర తిలకు నిర్మాణమున కీ సభవారు చింతిల్లుచు, వారి దేవతమును ఆదర్శముగా నిడుకొని సత్వర స్వరాజ్య సంస్థాపనకు గాఢ ప్రయత్నములు చేయవలయునని మన దేశీయుల సీ సభవారు నిశ్చయించుచున్నారు. (అగ్రాసనాధిపతి).

౨. ఆ. ఆంధ్రనాయకులను, ఆంధ్రరాష్ట్ర బాతీయోప సంఘమునకు కాగ్యదర్శియు, దేశసేవా సురంధరులను నగు పురాణం నాగభూషణం పంతులుగారి నిర్మాణమున కీ సభవారు చింతిల్లుచు వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని దెలుపుచున్నారు.

౩. దేశసేవానిరతులయి, ఆంధ్రులలో ప్రఖ్యాతిగడించిన గాడె రాఘవరావు పంతులు, అనేక సంవత్సరములనుండి ఆంధ్రదేశములో దేశాభిమానిపత్రికను స్థాపించియు, సంఘసంస్కారములు సత్పించుచు, బాటుపడిన దేశముపై దేశవలపతి రావుపంతులు, బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని దివాన్ శ్రీ పత్తిగార్ల మరణమున కీ సభవారు చింతిల్లుచు, వారి కుటుంబమునకు సానుభూతిని దెలుపుచున్నారు. (అగ్రాసనాధిపతి).

౪. ఆ. మాతానా సోకతానీ, మాతానా మహమ్మదానీ, డాక్టరు కిచ్చ, శ్రీ శంకరాచార్యులు మొదలగువారి నిర్బంధముల న్యాయములనియు, ఆక్రమమునియు యీ సభవారి ప్రాయశచిదు, దేశసేవాపరాయణులగు వారి ధైర్య స్థయ్యముల కీ సభవారు భింపించుచున్నారు.

౫. ఆంధ్రదేశములో స్వరాజ్యోద్యమమున పాటుపడుచు, ఆక్రమముగా ప్రభుత్వమువారి చేత నిర్బంధితులైన ఆంధ్ర సోదరుల త్యాగ, సహన, ధైర్య, స్థయ్యముల కీ సభవారు భింపించుచున్నారు.

ఉపసాదకులు:— శ్రీ ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు.

౨ ఆమోదకులు:— శ్రీ మాన్య అమిడ్ హైదర్ సాహెబ్.

౩ దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు.

౪. వసుంధరరావు లక్ష్మీనరసమ్మగారు.

౫. ధర్మప్రసాద్ మోక్షదత్తగారు.

౬. ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు.

౭. వీరాల పేరాల పాఠులు తమ పుష్పాలక సంఘమునుగూర్చి చూపిన అఖండత్యాగమును, నిరుపమాన దీక్షాను న కొనియాడుచు తత్సంబంధమున కారాగృహమున ప్రవేశించుటకు దెనువీయని పాఠుల భింపించుచు, అఖిల భారతదేశమును దోడ్పడించిన తమ దీక్షను పదలీ చేయుక కార్యసిద్ధి అగువరకు ఆ పురవాసులు తమ కార్యోత్సాహమును పదలకూడదని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపసాదకులు:— దేశభక్త శ్రీ కొండా నేంకటప్పయ్యగారు.

ఆమోదకులు:— సోతాప్రగడ వెంకటేశ్వరులుగారు.

మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారు.

౮. నందలాధికారులు "ఆంధ్రవాణి" పత్రికపై ప్రయోగించిన పత్రికాశాసన ప్రయోగము నీ సభవారు గర్హించుచు, తత్ప్రతికాధిపతు లగు న్యాయపతి నారాయణమూర్తి పంతులుగారి దేశసేవకు సభింపించుచున్నారు.

ఉపసాదకులు:— శ్రీ కాళీనాథునిథా నేకరరావుగారు.

ఆమోదకులు:— మల్లాది కృష్ణమూర్తిపంతులుగారు.

౯. ఆంధ్రకాళి యొక్క గౌరవమునకు నేత్యావలపు పడు పువ్విటి భంగకరముగా నుండుటచేసి స్వరాజ్యసంపాదనకు ఈ వృత్తిని అనుగంట జేయుట అత్యవసర మగుటజేతను ఈ వృత్తి బాతీయజీవనమునందలి రెండవ సోపానములోని సహాయ నిరాకరణము.

నూలుపడక ఆనూలుతో బట్టలు నేయుటయందును మనము నిపుణులై సంపాదించుటకు సంసిద్ధులమై యుండుటచేతనే మనము బహిష్కరించుచుంటిమి. ఈ మార్పు కాలములో మనలో ప్రతివారము నూలుపడకుచుండి, ప్రతిరాష్ట్రమును తన యన సరములను జూచుకొనుచుండినగాని బహిష్కారమగు మనము కొనసాగించజాలము. ప్రతిరాష్ట్రమునందును నిపుణుల నేతలున్న గాని యిది సాధ్యము గానేరదు.

ని నివారించజేయుటకుగాను ప్రయత్నములను జేయవలయునని ఈసభవారు నిశ్చయించుచును

- 1. ఆళ్ళదాటి రామమూర్తిగారు
2. పోలిశెట్టి హనుమయ్యగుప్తగారు
3. బులుసు సాంబమూర్తిగారు
4. యామినీపూర్ణతిలకమ్మగారు
5. గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు

౭. ఆంధ్రసంఘముగ నేపడి అక్టోబరు మాసాంతము లోపుగ నివేదికను తయారుచేసి ఆంధ్రరాష్ట్రబాతీయోపసంఘమునకు పంపునట్లు తీర్మానించడ మైనది. ఆకమిటికి బులుసు సాంబమూర్తి గారు కార్యదర్శిగ నుండవలయును.

౮. నానేళ్ళరరావు. యామినీపూర్ణ తిలకమ్మ. బులుసు సాంబమూర్తి. బి. జి. వేంకటకృష్ణమూర్తి.

అంటరాని లేనను అనుభూతిరాచారము అనుగంటు పరకును మనదేశము బాగుపడ నేరదనియును అట్టి దురాచారమును పోగొట్టుటకు యంతరతుల ఆంధ్రులు చేయుచున్న ప్రయత్నములు ఎంతమాత్రము చాలవనియును అట్టి ఘోరాచారమును పోగొట్టుటకు సకల విధములైత ప్రయత్నములను ఎల్లవారును క్రియాయోగమునను చేయవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౯. పోలిశెట్టి హనుమయ్య గుప్తగారు. ఆ. సి. వి. రంగముగారు.

ఒక మూగమనిషి పరాచి అగుట.

పనకజి మురార్ జి పేరగుల నా బావమరిది ౩౧ ఏండ్లు వయస్సుగలవాడు చేతులు నంకర, మూగ, కొంచెము పిచ్చిచేష్టలు గలవాడు. కులము గుజరాతీబాటియా, 40 దినములనుండి యిల్లువిడిచి వెళ్లిపోయినాడు. వాడు ఒక కమీజు ధోవతి టోపీ మూత్రమే ధరించి యున్నాడు. వానిని పట్టి నానగ్గరకు తెచ్చువానికి 25 రూపాయలు ఇనాముగాక ఖర్చులు కూడియిచ్చబడును.

ఇట్లు, మానజీ తులసిదాసు, పాక బాబూ - సికింద్రాబాదు. (దక్కన్) (8180)

మాతన రాజకీయ గంధములు

(నా 854) (8 315)

౧. మైందవస్వరాజ్యము 0-8-0 గాంధీ విరచితము, హరిసర్వోత్తమరావుగారి ఆంధ్రీకరణము.

౨. ఆంధ్రయాత్ర నూతన రాజకీయ నాటకము 1-0-0

౩. తిలకుశతకము ఉత్సాహపూరిత వృత్తములు 0-4-0

౪. స్వేచ్ఛాజీవనము కుధాకర కవి విరచితము. రాజకీయ తత్వగ్రంథము 0-9-0

౫. భారతోద్బోధము ఉత్తరపూరిత పద్యాశి 0-4-0

౬. భారతదేశ స్వస్వాత్మత్రయము 0-6-0 సి. యచ్. ఆంధ్రుడు విరచితము

౭. రాటపు సందేశము 0-1-6

౮. కంబాబువధలు 0-2-0

౯. మహాత్ముని యువన్యాసములు 0-12-0

10. Swaraj- The goal & the way B. C. Pal 1-0-0

11. Nationalists V S. Moderates (Interesting Political Controversy) 0-8-0

ముఖ్యమంత్రి: వై ౧౧ గ్రంథము లొకటొక కొను వారికి మాత్రము పోస్టుఖర్చు ఉచితము.

ఉపేంద్ర ప్రచురణాలయము 17, వారాయణ మొదలి వీధి, మద్రాసు.

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు: ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములను అనుసరించి...

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు: ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములను అనుసరించి...

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు: ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములను అనుసరించి...

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు: ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములను అనుసరించి...

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు: ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములను అనుసరించి...

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు: ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములను అనుసరించి...

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు: ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములను అనుసరించి...

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు: ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములను అనుసరించి...

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు: ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములను అనుసరించి...

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

Table with 3 columns: Item, Quantity, Price. Lists various goods and their prices.

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

Advertisement for School Books, College Books, Macmillan's Publications, etc.

Advertisement for Bangle and Ring, featuring an image of a ring and text in Telugu.

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు

ముఖ్యమంత్రి ఆదేశములు: ఈనెల 24 వ తేదీన...

మొదటిసారి పోలీసు దళములను జనునూ—బాంబాయి ప్రభుత్వమునారి అనుమతిపై కగానీ డిస్ట్రిక్టు పోలీసు నూపర్నెంటు ఆజ్ఞాసార మీకేను చేయబడెను. ఆరెను పుత్తె రువులను కొద్దులో దాఖలుచేసితిని. జూలై నెల 7 వ తేదీని క్లెట్రామెయిలు వచ్చినపుడు నేను సిటీస్టేషనులో నున్నాను. 1,6,7 ముద్దాయిలగు మహమ్మదాలీ, భారతీకృష్ణ, షేకతా లీగార్లను నేను చూచితిని. వారిని డి. రే గింపుతో తీసికొనివెళ్లిరి. రే హిలరాంధర్ కాలవద్ద నున్న కాంగ్రామల్లకు షేకతాలీగారు మొదట వెళ్లిరి. అదిసభాశాల తు సమీపము. న నేయున్నది. ఆ రాలలో నేను భ జరిగినది. జూలై 8-9-10 తేదీల నుభిలాభతుసభ జరిగినది. నేను మూడుదినములు అన్నిసభలకు వెళ్లితిని మొదటిరోజున సాయంకాలము 5 మొత్తలు రాత్రి 10 వరకును సభజరిగినది. ఆనాడు అభ్యుత్తర వహించిన మహమ్మదాలీగారు సస్యసింధిరి. పిమ్మటవిషయనిర్ధారకసంఘ మేష్వరపడెను. అందురాష్ట్రమునకు 5 గురు ప్రతినిధులవంతునను సింఘం బాయి రాష్ట్రములకు చెరి 10 మందియును సభ్యులుగానుండిరి. 7 వ ముద్దాయి షేకతాలీగారు యావద్భారత భిలాభతుసంఘ కార్యదర్శి. మణ్ణికాలవద్ద నేను నలుగురిని కావలి వెళ్లితిని 8-7 ముద్దాయిలు కాంగ్రా పాఠశాలలో బసచేసెదని వారు చెప్పిరి. 9 వ తేదీని పువయము 9 మొదలు 11 గంటల వరకును మరల సాయంకాలము 7 గంటలకు విషయనిర్ధారణ సభ కాంగ్రా పాఠశాలలో జరిగినది. సాయంకాలము 6 వ తీర్మాన ముమోదించబడినపుడు నేను సభలోనుండిని. ఆతీర్మానమునకు సరియగు భాషాంతరీకరణమునే జాంబాయి దొర తనవూదరు తమ యుద్ధరువులో చేర్చియున్నారు. మహమ్మదాలీగారు ఆతీర్మానమును సభ్యులకు చదివి వినిపించిరి. ఇది చాల ముఖ్యమగు తీర్మానము. ఇదియే యీసభ కంతకు ను ముఖ్యతమమగు విషయము అని మహమ్మదాలీగారు చెప్పిరి. ఆ తీర్మానమును రెండవ ముద్దాయి మోవీహుస్సేను ఆహమదుగా రుపపాదించిరి. వారి యుపన్యాసమును సంతీప్త పీయందు యిన స్పెక్టరు టాభాస్మి, సబుయినస్పెక్టరు మొంబహదరుఖాను గార్లు వ్రాసిరి. అని సాక్షి చెప్పగా నాకు యింగ్లీషుభాష. సాక్ష్యము హిందీలో నుండవలెనని హుస్సేను అహమదుగారు తీర్పులితో చెప్పిరి. పిమ్మట ఉరుద్దూలో చదివి వినిపించెదరని విచారణకర్త తేలివెను. పిమ్మట సాక్షి యిటుల చెప్పెను. ఆనాడు ఆహమదు గారు యీ తీర్మానమునుగూర్చి సింధీభాషలో మాటలాడిరి. ఇనస్పెక్టరు కరంచందు, సబు యినస్పెక్టరు అబ్దుల్గాన్లు ప్రా స్థలిపివ్రాసిరి. ఆతీర్మానమును బరపరచుచు పురుషుభాషలో దాక్టరు కిచలా (8) నినురు అహమదు (5), గార్లుప్రసింధిరి. ఇనస్పెక్టరు రక్తా హుస్సేను, సబు యినస్పెక్టరు మొంబహదరు ఖానుగార్లు ప్రాస్థలిపివ్రాసిరి. శ్రీశంకరాచార్యులవా రాంగ్ల భాషలో మాటలాడిరి. దానినిగూడ ప్రాస్థలిపి వ్రాసితిమి. ఆ తీర్మానము నామోదించినవారందరును లేవకలెననిమహమ్మదాలీ గారు పలుకగా సభకువచ్చినవారందరును లేచినిలిచిరి. ఆసభలో షేకతాలీగారుకూడబడిరి. ఆయన వేదికపైనుండిసభాభాషము. మరయేతీర్మానమునకు సభ్యులలేచి నిలువలేదు. ఈతీర్మానము నామోదించినపుడు 2000 మంది యుండిరి. మహమ్మదీయులు, హిందువులు, పరానలు, సిక్కులు, పిక్కురీలు, కచ్చివారు, మోవీలు, పీరులు మున్నగువారుండిరి. మాలానాతాజి మహమ దు (అమరాలు) మోవీ అసదుల్లాహగార్లుకూడ నుండిరి. పీరు తుర బలీహగారు మున్నగువారు శిష్యులతోవచ్చిరి. మంగరాష్ట్ర మునుండి తప్ప తక్కిన అన్ని రాష్ట్రములనుండియు ప్రతినిధులు వచ్చిరి. ఆభిభూతుండి విద్యార్థులుకూడ వచ్చిరి. ఈతీర్మాన మునుగూర్చి వక్తలుపన్యసింపినపుడు సభలోనుండేక మధికముగా నుండిను.

ఆసభావర్గ న్యూస్పేషన్, డెయిలీగజెటు, సిఫ్అబ్జర్వర్షుప్రతిక లలో ప్రకటింపబడెను. పులేమాలఫూల్లలను నేనుచూచితిని. వాని గళలును కొద్దులో దాఖలుచేసితిని అని సాక్షి చెప్పెను అతని కొక నకలు లియ్యవలెనని విచారణకర్తను మహమ్మదాలీగా రడిగిరి. మరల సాక్షియుటులచెప్పెను ఆగష్టు 21 వ తేదీని యీ ఫూల్లావా నాకు లభించినది. అంతకుపూర్వము మరియొక ఫూలా వా దొరకెనది. దానిని కూడ కొద్దులో దాఖలుచేసితిని (6 వ దాఖలి)మార్చి నెలలో రెండు నకలుమూత్రమే నాకు లభించెను. 2-5-ముద్దాయి సంతకములుమూత్రమే వానివైవచ్చి. సబు యినస్పెక్టరు అబ్దుల్గాన్లూ ఆఫటాలనునాకిచ్చెను, అని సాక్షి చెప్పగా సాక్షి నేనైన ప్రక్షించెదరా అని మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయిల నడిగెను.

రెండవసాక్షి హాలా డిప్టికల్క్తురు మహమ్మదు బఖ్త గారు ఆరవతీర్మానమును మహమ్మదాలీగారు సభ్యులకు చదివి వినిపించిరి. దానిని హుస్సేను అహమదుగా రుపపాదించిరి. దానిని గులాం ముజియుదిగు (8) గారు సింధీభాషలో తరుమా చేసి ముచ్చటించిరి. పిమ్మట నినురు అహమదుగారును శంకరాచార్యులనువారు నువన్యసింధిరి. సభలో 8:00 మంది వుండిరి. వారిలోచాలమందిమహమ్మదీయులుపులేమాలమోవీలు కూడ నుండిరి. అని యీసాక్షి చెప్పి మొదటిసాక్షి చెప్పినవిషయ ములనన్నిటిని మరల చెప్పెను.

పిమ్మటజమాదారు, హామకనిస్టేటు, సాక్ష్యమిచ్చిరి. సి. వి. డి. హామకనిస్టేటు మహమ్మదుపుస్సానుగనీగారు సాక్ష్యమిచ్చెను. ఆరీసోదరులను కిచలాగారును కన్యాపాఠశాలలో బసచేసిరి. ఉదయము 8-30 కు పాఠశాల నుండి షేకతాలీగారిక బండిలో నుతక్కిన వారిద్దరును మరియొకబండిలోను వెళ్లిరి. మరల మహమ్మదాలీగా రొక బండిలోను తక్కినవారిద్దరు నొకబండిలోను వచ్చిరి. 6-వ ముద్దాయిని మరి పెక్కుచుండిని నేను చూచితిని. పగలు 11 గంటలవరకు సభ జరిగినది. వారు 11-15—11-30 మధ్యవెళ్లిరి. విషయ నిర్ధారక సభలో షేకతాలీగారి ధ్వని వివలడెను. గాని ఆయన ఏమిచెప్పెనో మాత్రము స్పష్టముగా వివలడలేదు. వారు మరల రాత్రి 1-15 కు పాఠశాల నుండి వెళ్ళుచుండగా చూచి తిని. నేను సాయంకాలము 6 గంటలకు మరలి కావలికి పోతిని. రాత్రి 12 వ రకు నుండిని. మధ్యాహ్నము 1-30 కు వారు ముగ్గురును మరి కొందరును పాఠశాలనుండి వెళ్లిరి అని సాక్షి చెప్పెను. సాక్షి ఒకసారి అందరును కలిసి వెళ్ళిరియు ఒకసారి కొందరు ముందువెళ్ళిరియుచెప్పెను. మీరు సరిగా వ్రాసితిరా అని విచారణకర్తను మహమ్మదాలీగారిడి గిరి. వారు ముగ్గురును వెళ్ళిన పిమ్మట మరికొందరువెళ్ళిరి. ఆతడు కన్యాశాలకువచ్చుట నేను చూడలేదని సాక్షి చెప్పెను. సాక్షిని ముద్దాయిలు ప్రశ్నించలేదు.

అబ్దుల్గాన్లూ జాదరుఖాను అను సింఘ సి. వి. డి సబు యినస్పెక్టరు (వయసు 85) సాక్ష్యమిచ్చెను. కన్యాపాఠ శాలలో 9 వ తేదీని విషయనిర్ధారకసభ జరిగినది. నేను ఫూలావా ను చూచితిని. షేకతాలీగారిమాటలు వివలడెను. ఫూలావానకులు ఆగష్టులో దొరకెనది. దాని జనునూహాగోకిచ్చితిని. అదియే యిది. కరాచీలో ఒక పతాను నాకు దీనినిచ్చెను. దానిని చదువుచుని నాకా పతాను యిచ్చెను. చదివి డిస్ట్రక్టు నూపరెంటు కిచ్చి తిని అని యీసాక్షి చెప్పెను. సి. వి. డి. పోలీసు యినస్పెక్టరు లకు హుస్సేను సయ్యదుగారు సాక్ష్యమిచ్చెను. 8 వ తేదీని పురుషు భాషలో వ్రాసికొంటేనని యీ సాక్షి చెప్పెను నేను వ్రాసికది సరియే అని యీ సాక్షి చెప్పెను.

పతాను సబు యినస్పెక్టరు ఖాను బహదరుఖాను(వయసు 85) సాక్ష్యమిచ్చెను. తాను ఉరుద్దూలో ప్రాస్థలిపి వ్రాసితిని. నేను సరిగానే వ్రాసితిని అని సాక్షి తనప్రాస్థలిపిపుస్తకమును దాఖలుచేసెను. ఆప్రాస్థలిపి ప్రతుల నియ్యవలెనని మహమ్మదాలీ గారిడిగిరి 2,10 నిమిషములకు ఫలహారమును లేచి మరల 8 గంటలకు మేజిస్ట్రేటు విచారణప్రారంభించెను.

డెయిలీగజెటు ప్రకటనహయసంపాదకుడు బరహుగాజ్ 8 వ తేదీ సభావర్గంల ప్రతికను దాఖలుచేసెను. 7 వ తీర్మాన మునుగూర్చి ప్రతికవిచ్చారు వ్రాసిన ప్రాస్థలిపినిగూడ దాఖలు చేసెను.

కరాచీ పోలీసుయినస్పెక్టరు కరంచందు రామలాలు గారు సాక్ష్యమిచ్చెను. 19 వ తేదీని నేను నామరా ఫోజుకు వెళ్ళితిని. అచట కిచలాషేకతాలీగార్లుపన్యసిం చిరని సాక్షి చెప్పెను. ఈరోజు కిక సాక్షులు లేరని ప్రభుత్వన్యాయవాది చెప్పెను.

మమ్మ ఏడుగురిని జయిలులో ఒక గదిలోనే యుంచినవో మేమూలోంచి స్టేటుమెంటు వ్రాసెదము. ఇస్లా ము ధర్మశాస్త్రపండితులలో కరాచీలోనున్న అబ్దులు బారిగారి నియితర పులేమాలను మేముచూడవలెను అని మహమ్మదాలీ గారు చెప్పిరి. జయిలు నూపర్నెంటు యిప్తము మీరు రోజు కు రెండు గంటలు కలసి యుండుచు న్నారని వింటేనని విచారణకర్త చెప్పెను. రెండుగంటలు చాలదని మహమ్మదాలీగారు రిగిరి. మీరు నూపర్నెంటుకు యువోగిగుల ద్వారా తెలుపుడని విచారణకర్త చెప్పెను. మేము విచారణకర్త ద్వారానే తెలుపుట న్యాయమని మహమ్మదాలీగారు రిగిరి. కాదని విచారణకర్త అనెను.

మహా-నమ్మ పట్టుకొననపుడు తీసికొన్న కాగితము లనన్ని యన్వగోరెదను.

విచారణ వారిలో 6 కోర్టులో నున్నది. 11 సిస్టా మువం తిమి.

విచారణ జరిగినపు డేవిధమున అబ్దురియు జరుగలేదు. మరి నూడురోజులు విచారణ జరుగునట్లున్నది. విచారణసమయము న మీపేరులు చెప్పడని విచారణకర్త అడుగగా ఏడుగురును చెప్పలేదు. విచారణ జరిగినభితిదేనా హాలుమొద్ద పోలీసులును సాయుధులగు వైనికులును కావలియుండిరి. భిలాభతు నాయకు లగు ఆరీసోదరులబంధువులను సబుపురు కరాచీకి వచ్చిరి.

మహమ్మదానిగారి సంచారము. ఆనంతపురవాసుల అమిలోత్సాహము.

మహమ్మది సంచారక్రమములో ననంతపురము చేరక పోవుట మిక్కిలి ఆశాభంగకరముగ నున్నను పురవాసులు నిరుత్సాహము చెందలేదు. 28 తేదీని మహమ్మదు తాడిపత్రికి వచ్చినపుడు సమక్షమున వారిని ప్రార్థించి బర్లొనినుండికాని కర్నూలునుండి కాని మరలివచ్చునపు డనంతపురమును దర్శించు నట్లు చెయుటకు దృఢనిశ్చయమై యున్నారు. ఈవరకు రాజకీ యములలో నేలాటిజోక్యము కలిగించుకొనలేదని రసేకు లిపు డు అమిలోత్సాహముతో చందాలను ప్రోగుచేయుచున్నారు. మునిసిపాలిటీపక్షమున మహమ్మదుకు స్వాగత మిప్పించుటకు కాంసిల్లను ప్రస్తావించగా, అధికసంఖ్యాకు లంగీకరించియు న్నారు. కాని, వచ్చెదరను నమ్మకము లేకముందే తీర్మానము గావించుట సమంజసముగ నుండ దనుచున్నారు. కాంసిల్లలో, గూడ ననేకు లమిలోత్సాహము చూపుచు చందాలు ప్రోగు చేయుటకు తోడ్పడుచున్నారు. మహమ్మది దర్శించుటకు రైలువారమునగాక బండ్లమీదుగను కాలినడకను వేలకొలదివసులు మంగళవాద్యములతో స్వచ్ఛందసేనకడకముతో తాడిపత్రికి వయనగుటకు ప్రయత్నములు తొందరగ చేయుచున్నారు. తాడిపత్రిలో సమక్షమున ప్రార్థించినపుడు మహమ్మదగారు ఆనంత పురవాసుల ప్రార్థన వృధచేయడెను నమ్మకము మాత్ర మున్నది. కాని అందువై దైవసంకల్ప మెట్లున్నదో దురూహ్యము. —ల. శేరనార్యకవి, ఆనంతపురం.

బెజవాడ రామమోహన ఆయుర్వేద ధర్మ వైద్యశాల.

వై శేర్మోనిన ధర్మవైద్యశాలను యిప్పటికి సుమారు ఆరుసంవత్సరములనాడు బెజవాడ కాపురపులు శ్రీయుత, శంకర్ వెంకట్రామయ్యగారు శ్రీ గంపలగూడెం తమర రాజాగారి సహాయముచే స్థాపించి యింత దనుక దానిని కొనయూపిరితో నిలుపుకొని వచ్చుచుండిరి. ఇట్టిస్థితిలో సదరు వైద్యశాలకు స్వంత భవననిర్మాణము అవసరముగా కాన్పించినందున యందున గురించి మాపురపాలకాధ్యక్షులగు ము. రా. రా. దినవహి వెం కటహనుమంతరావు పంతులుగారితో మనవిచేయగా వైద్యశాలకు ఒక కమిటీ ఏర్పాటు అయి రిజిస్టరీ ఆయినవో స్థలమును యిప్పించుటకు ప్రయత్నింతు మని, వారివాగ్దానమయినవెంట నే రిజిస్టరు చేయబడినది. స్థలము రామమోహన ధర్మపుస్తక భాండగాకమున కెదురుగా నొసంగిరి. ఆస్థలయందు ప్రస్తుతం పూరిచాకలో వైద్యశాల జరుగుచున్నది.

ఈ వైద్యశాలకుభవన నిర్మాణమునకు బెజవాడన్యాయవాదులలో ప్రముఖులగు బాద్షహాటి వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు వేయిరూపాయలు విరాళ మొసంగియుండిరి. ఇంకొకొ దరు ఉదారపురుషులు విరివిగా విరాళములొసంగ నున్నారు. రాగల విజయదశమినాడు భవననిర్మాణమునకు శంఖస్థాపన జరిగించుటకు శంకర వెంకట్రామయ్య పంతులుగారు విశేషశ్రవ చేయుచున్నారు. పునప్రముఖులందరు యందునగురించి తగినంత శ్రద్ధ తీసికొని విజయవాడయందు ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశా లేని లోపమును దీర్చుచురగాక;

ఈవైద్యశాల కృష్ణాపుష్కరములలో 1500 మంది వైద్యసహాయముచేసి పేరుగడించినది. —అభిమాని.

బెజవాడలో ప్రభాసోకర్యార్థము యమ్. యన్ యమ్. రయిల్వేకంపెనీవారిచే రెండు బుక్కింగు ఆఫీసుల (టిక్కెట్లు యిచ్చు స్థలములు) పట్టణములో పెట్టియున్నారు మొదటిది పట్టణములో బిన్నకొట నరసింహంగారి నేడలోని రెండవది గమ్మరుచేతి అరంజ్లోపల్లెంపల్లెనున్నది. ఇందుకచ్చుకొన్న టిక్కెట్లు మరునరోజుకు చెల్లును. అని యొకరి వ్రాయుచున్నారు.

విలేఖరులకుమాచన ప్రాథమిక. డి. రా. య. కృ. యస్. ఎస్. రా. న. వెం. రా. సి. కం. ను. మో. రా. మ. రా. ము ఆం. ప. స. ర. ము ఆం. ప. స. ర.

తాలూకా పరిపాలన

ఈ సభ 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటల సమావేశమయినది. సుమారు 120 ప్రతినిధులు 1000 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. వడ్డూరి లింగమూర్తి, పడగా ముక్త్యం గార్లు దేవప్రార్థన సలిపిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు రావు వెంకటకృష్ణారావు గారు సభ్యులకు స్వాగత మొసంగుచు తాలూకా పరిపాలన గురించియు మద్యపాన నిషేధమును గురించియు, మద్యపానమును గురించి గవర్నరు మెంటునా రవలించెడి ఆకమచక్రముల గూర్చియు, అభివృద్ధి కరమగు హిందూదేశపు పూర్వోన్మేషమును గూర్చియు విదేశవస్తుబహిష్కారమును గూర్చియు నిర్బంధ విధానమును గురించియు బ్రాహ్మణేతరీంద్రులమును గురించియు ప్రాసిన యుపన్యాసమును జరిపిరి.

తరువాతయు సుల్యాం వెంకటగోపాలరావు గారు దాక్షుల బ్రహ్మోత్సవల సుబ్రహ్మణ్యంగారిని అగ్రాసనాధిపతిగా నుండుటకు కోరగా ఇయ్యూని మంగళాచార్యులు వెంకటవెద్దిరాజుగార్లు బలపరిచిరి. అంత సభ్యుల కరతాశ్చర్యములతో సుబ్రహ్మణ్యంగారు అగ్రాసనము నధిష్ఠించి దేశపరిస్థితుల గురించియు, బెజవాడ కాగ్ర్యకమముయొక్క విజయమును గురించియు సమాచారపాదమును తీవ్రముగ ఖండించుచు మద్యపానమును గురించియు విదేశవస్తుబహిష్కారమునుగురించియు సుమారు రెండుగంటలు గంభీరీపన్యాసమును గావించిరి.

రావు బుచ్చి వెంకటగంగాధర రామారావుగారి ఆకాల రుణమునకు చింతిల్లుచు దౌర్జన్యపాత సహాయ నిరాకరణమును జనబల బోధించి స్వరాజ్యస్థాపనకు అమితముగా శ్రమ పడిన నాలానా మహమ్మదాలిగారిని ఈసభవారు అభినందించుచు ఈతాలూకాలో ప్రచారకుడుగనుండి మద్యపాననిషేధ విషయములో కష్టపడినవారైన శ్రీమతి వెంకయ్యగారిని గవర్నరు మెంటువారు శీఘ్ర విధించిన సమయమున వారు ప్రోత్సాహముతో జైలుకు వెళ్లినందునకు ఆయనను అభినందించుచు తీర్మానములు గావించిరి.

ఈతాలూకాలో మద్యపానము నిర్మూలముచేయుటకు క్రిందివిషయము ప్రజలు చేయవలెనని ఈసభవారు కోరుచున్నారు. 1. శ్రీమతమున్న గుణాధిపతులను తమ దుకాణములను 1) తీవ్రమునకు ఉద్యమాభిమానులు ప్రోత్సహించవలెను. 2. హిందూరాజ్యంబులో బోధించు తమ అధినాయకులను వెట్టును తనిమిల్లియు ఈయకూడదనియు, తాలూకాలోనున్న సారాయి ల్లునుకాణములను వెంటనే ఎత్తివేయుచుటకు తీర్మానములను కింది ఎత్తివేయవలెననియు ఈసభవారు కోరుచున్నారు. 3. ప్రభుత్వమువారు అట్టి తీర్మానములను వెంటనే అమలులో పెట్టినయెడల కొంత ద్రవ్యమును ఈ ఉద్యమ ప్రచారముకు తాలూకా బోధించు ఖర్చుపరచవలెను. 4. తాటి ఈత ట్టును హక్కుదారులు గీతకు తమచెట్టును ఇయ్యకూడదు. 5. గీతగాండ్రకు వెట్టు గీతకు వంద బోధించవలెను. 6. ఈతాలూకాలో త్రాగుడు దుర్భాగము ఇదివరలో లిగియున్న ప్రజలు చాలవరకు త్రాగుడు మానినందునకు గారిని అభినందించుచు, మిగిలినవారిని గూడ త్రాగుడు మాను టులు ప్రజలు చేయవలెను.

కడచిర దేశంబునెల్లూ దేశీయమహాసభయందు హానించునది సహాయనిరాకరణతీర్మానము ప్రకారము ఈతాలూకాలో గవర్నరు మెంటు పాతకాలు బహిష్కరించిన విద్యాగ్రులను ఉపాధ్యాయులను ఈసభవారు అభినందించుచు వారు యుక్తకాలము చేసినందువల్ల ప్రజలలో ఆయాభివృద్ధి బాహుమున్న మిథ్యాదేయమున్న శక్తిగట్టు ఈసభవారు విశ్వయించుచు దేశీయమహాసభవారు కోరినప్రకారము కీర్తనకాలములోనే ఈతాలూకాలోని గౌరవోద్యోగియులను గవర్నరు మెంటు పాతకాలలోని విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను తమతమ దేవులు పిన్నులను పూర్వస్వరాజ్యసంపాదకు తోడ్పడుచు ఈసభవారు కోరిన మోక్షింపచున్నారు.

ఇట్టి తమ తమ పుత్రులను పరిష్కరించుచు కొనుమిల్లియు వెంటనే పంచాయితీ కోర్టులను స్థాపించవలెనని తాలూకా ప్రజలు ఈసభవారు కోరుచుచున్నారు.

ఇంతకు తమ విడ్డూల ప్రభుత్వపాతకాలలోనే ఇట్టి యుచున్న తీరికద్రులను సురక్షులను వెంటనే సాక్షాత్తుకు తమ పరిపాలనా నివాసినిగా తీయవలెనని, పట్టణి 21 వ తేదీ వెంటనే పరమార్చుకొనుచు మారులెల్లూ తీయవిద్యాలయముల అభివృద్ధిపరచుటకు ఆ

సరైన ఫలములలో నూతనజాతీయవిద్యాలయముల స్థాపించుటకును తమ కీర్తనప్రయత్నములను జేయవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

హృదయపూర్వకముగ ఆత్మసమర్పణమున్న, ఏవిధముగ వాదము, నామినా లేకుండగ నిరపరాధులగు శ్రీలు పురుషులు కారాగృహములకు పోవుటయును స్వాతంత్ర్యమునకు హాన్యము యున్నవని అభిలఖారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు బాంబాయిలో సమావేశమయి తీర్మానించిన సిద్ధాంతమునంగీకరించుచు ఈతాలూకాప్రజలు వెంటనే వీని నాచరణలో పెట్టుటకు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

పదిహేనవ గోదావరీమండలసభవారు తీర్మానించిన తీర్మానమును అనుసరించి హిందూరాజ్యంబులోని కాంగ్రెసు సంఘములన్నియు ఈదేశపు వివరించిన పనులన్నియు వెంటనే చేయవలెనని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

జాతీయవిద్యాలయములన్నిటిలోనీ వీలైనంతవరకు విశేష కాలము నూలునడుచుటయు, బట్టలు నేయుటయు నేర్పవలెను. ఇంతవరకు రాట్నములు లేని ఇండ్లలో రాట్నములు పెట్టించవలెను.

ప్రతిగ్రామములోనూ నేతగాండ్రసంఖ్యను తెలుపుటకు జనాభా యెన్నుచి వారికి ఉపకర్తులు కలుగజేసి విదేశపు నూలును ఉపయోగింపకుండవలెను. వరుగునూలే ఉపయోగించునట్లు ప్రోత్సహించవలెను.

తమవృత్తిని వదిలిన నేతగాండ్రను తమిళవృత్తిని అవలంబింపజేయుటకు వారికి ప్రత్యేకసహాయము ఇచ్చి ప్రోత్సహించవలెను.

వరుగునూలు బట్టలును, రాట్నములును, చేతివర్ణములును, నూలునడుచుటకు బట్టలు నేయుటకు, కావలసిన అన్ని పరికరములను బ్రజలకు విక్రయాలయములను స్థాపించవలెను.

విదేశవస్త్రములు ధరించువారి ఉద్దేశానుసారమును, వాటిని నశింపజేయుటకుగాని హిందూదేశమునండి ఆవలకు పంపుటకుగాని విదేశవస్త్రములను వనూలుచేయవలెను. వస్త్రములు విదేశపుబట్టలవ్యాపారమును మాని, స్వదేశీబట్టల వ్యాపారమును జేయునట్లు ప్రోత్సహించవలెను. కొత్తవస్త్రంలో కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే స్థాపించబడిన చిత్రరంజన ఉద్దరాశ్రమమువారు చేయుచున్న దేశ సేవకు ఈసభవారు అభినందించుచు దానికితగు ప్రోత్సాహమియ్యగలందులకు తాలూకాప్రజలను ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

దేశసేవాపరాయణులగు టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారును నిరతులును కలసి స్థాపించిన స్వరాజ్యపత్రికలో వాటాలు పుచ్చుకొని సహాయము చేయవలెనని ఈసభ వారు ప్రజలను కోరుచున్నారు.

దేశభావలన్నిటిలోనూ హిందీభాష సామాన్యభాషగా నుండవలయునని దేశీయనాయకులను ఇతరులను అంగీకరించుటచేత నీతాలూకాలో ప్రజలందరూ హిందీభాషను నేర్చుకొనవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

కాకినాడలో సమావేశమయిన గోదావరీ మండలసభ వారి తీర్మానమును అనుసరించి, అభిలఖారత కాంగ్రెసు సంఘము వారు అనుమతి ఇచ్చినప్పుడు కానకాగ్రామము వెంటనే అమలులో పెట్టుటకు తీరిన సంపూర్ణకాంతివాదాచరణము ఈతాలూకాలో గలదని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. స్వదేశీ ఉద్యమాభివృద్ధికి, మద్యపాననిషేధమునకుగట్టిలు పెట్టుటకు ఈతాలూకా ప్రజలు సంసిద్ధులయి యుండవలసినదనియు అట్టిగట్టిలు ఆపుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు బోధించు అక్రమపుట్టు త్రవపులన్నిటిని అభిలఖారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి అనుమతి పొంది, నల్లకాంగ్రెసుసంఘమువారు నియమించిన కీర్తిని ఉల్లంఘించుటకు ప్రజలు సంసిద్ధులయి యుండవలసినదనియు అట్టివారందరూ వెంటనే తమ పేర్లను సమాఖ్యయింపవలెననియు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

దేశనాయకులైన మాలానా హేకతాలిగారి మహమ్మదు సయ్యద్సద్దీను కిష్టాగారిని ప్రభుత్వము వారు నిర్బంధించినందులకు ఇంతకు నితరదేశనాయకుల నిర్బంధింప నున్నందులకు న ఈసభవారు తమఅభినందనమును తెలియజేయుచున్నారు. అనతిర్మానములు ముగిసిన తరువాతయు ఉద్దేశ్యము భావికర్తవ్యమును గురించియు బెజపరిస్థితులను గురించియు నిరతవిషయములనుగురించియు ఉపసాహస్యముగావించి సభ ముగించిరి.

పసుమర్ర గ్రామనివాసులయొక్కయుత మండలపు పూర్వస్వగారు 22 తేదీని ప్రత్యేకకార్యములయందు పాటుపడుచుండెడివాడు స్వర్ణమల్లెక దొప్పటకు చింతిల్లుచున్నాము.

ఏలూరు పార్లు

ఆనరబిల్ మాచిబుల్లా ఖాన్ గారి ఆగమనము

(21-9-21) ఏలూరుపట్టణమంతయు ఆందోళనపూరితమయ్యెను. ఆనరబిల్ మాచిబుల్లా ఖాన్ గారు వత్తురనియు, వారికి స్వాగతమిచ్చుటకు జస్టిసుపార్టీ వారు బ్రహ్మాండముగ ప్రయత్నించుచున్నారనియు, వీరికి స్వాగతమిచ్చుటకన్న విచారకరమగుపని మరియొకటిలేదనియు ప్రజలు నాలుగైదుదినములనుండి తలంచుచుండిరి. అంతకు పూర్వపుదినముననే బెజవాడనుండి మూడుమగ్గిరంగులతో గూడ వచ్చిన 200 బ్రిటిషువైరుకులు వీధి వీధి గట్టి గట్టియును తిరుగుచుండిరి. వర్తమందిరము తమఅయిద్యమును తెలుపుచు పావులన్నీటిని మానివేసిరి. ఫ్యాక్టోరీలు కట్టివేయబడెను. బీడిమకాణాదారులు, తమలపాకుల దుకాణాదారులు, పచ్చినరకుల దుకాణాదారులు ఒకచేయిటి సమస్త మైనదుకాణాదారులు తమ తమదుకాణముల కట్టివేసిరి. గ్రామమంతయు నిర్జనాభ్యయ్యలేగవచ్చెను. ప్రజలందరూ వేసకు వేల పురమందిరమునజేరి భారతమాత నారాధించుచు నిశ్చలహృదయముతో నుండియుండిరి. గుంటూరునుండి వచ్చిన శ్రీమతి యామినీపూర్ణలిలకమ్మగారు గంభీరీపన్యాసమును ఉదయము గావించెను. శ్రీ మోతే గంగరాజుగారు, ఖాన్ గారికి ఆల్ఫు హాజరించునని చేయసమకట్టియుండిరి. మిఠాయిదుకాణాదారులు మిఠాయిలను చేయతిరగ్గరించిరి. తమలపాకుల దుకాణాదారులు తమలపాకులనీయ తిరగ్గరించిరి. పాలవాండ్రు పాలనియ్యమని నిరాకరించిరి. వంటలవాండ్రు సరుకు చేయమని నిరాకరించిరి. లక్షాధికారియగు శ్రీమోతే గంగరాజుగారింటి పంటబడిగల మహానీయుని ఆజ్ఞను మన్నించువారే కనుపింపలేదు. పోలీసువారి హాజరములు అధికారుల యుక్తాములు ఎవరికిని భీతిని కలిగించజాలవలయును.

9 గంటల లైలులో మాచిబుల్లా గారు దిగిరి. పోలీసువారు స్టేషనునంతయు కాపలా కాయుచుండిరి. ఆహారోద్యమవాదులెవ్వరు నాచాయలకు పోలేదు. మితవాదసోదరులును హాజరకాలేదు. గవర్నరు మెంటు నవుతులును, జస్టిసుమహానీయులును లెక్కన ముప్పుదినుండికన్న ప్లాటుపూరముమీద నుండియుండలేదు. మాలమాదిగలు, పాకీవాండ్రు, ఎరకపినాదిచెంచులు కొందరు రమారమి 200 మంది స్టేషనునయేట నిలిచియుండిరి. మాచిబుల్లాగారు స్టేషనునుండి బయటికిరాగానే మాలమాదిగలందరు "గంధీమహాత్మాకు జై" అనికేకలువేసిరి. గాంధీజీయే అనుటకీపు, ఖాన్ గారికిజైయే అనవలసినదని జస్టిసునాయకులు కోపపడగా, సరియే అట్లేయనెదమని ఖాన్ గారికిజైయే అనిరి. వెంటనే మాటూరై లాకులవద్దకు పోయి అంతయు వెల్లెను. పిదప చాలమందికి ఇంటరుప్యూ లాసంగబడినవి. రయికుల డిప్యూటీ మనుకు జవాబుసంగుచు క్రొత్తవిర్మాణములు గావించుటకు ధనము లేదనియును. మాలవాండ్రందరకు భూములిచ్చుటకు గవర్నరు మెంటువారు ఆధియహా ప్రమియాబాలగనెయు, వీలగునపుడ కొంత కొంతయిచ్చుటకు ప్రయత్నించుదురనియు జవాబిడిరి.

సహాయనిరాకరణవాదులు వేసకువేలు టవున్ హాలులో తిరిగి 9 గంటలకు సమావేశముకాజొచ్చిరి. నాలుగుగంటలకు సరికి పురమందిరమంతయు నిసుకవేసిన రాలకుండునట్లు జనము తోనిండిపోయినది. అనేకులు గోడలమీదనెక్కి కూర్చుండవలసివచ్చింది. ఫలముచాలక వేలకు వేలుప్రజలు కాలువగట్టునందంత ను నిలిచియుండిరి. ఆహలగోపాలము శ్రీగాంధీమహాత్ముని స్మరించుచు మీటింగుకు పూర్వము భిక్షలుచేసికొనుచు వీధివీధి తిరిగి నగరసంకీర్తనముగావించిరి. రమారమి 4-30 గంటలకుసరికి రాజమండ్రినివాసు లగు యు శ్రీ బి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు వచ్చి పురమందిరమున అమ్మరుగు సుపన్యాసమును గావించి బ్రారంభించిరి. సహాయనిరాకరణము ఎటులప్రాంభమై, నేడెట్టి మహాస్మృతిస్థితివచ్చినదో, మనమీతరుణమున చేయవలసినకర్తవ్యమేదో సుబోధముగ సువ్యక్తముగావించిరి. ఆనంతరము యామినీ పూర్ణలిలకమ్మగారు కొంతతేదపు ప్రసంగించినపిదప విదేశవస్త్ర దహనము గావించబడినది. రాత్రి 9 గంటలకు సభ ముగిసినది. ప్రజలందరూ ఆత్మత్యాగముతో నుండియున్నారు.

ఆల్ఫుహాజరువు మిదన

కట్టునుండి చీలి పంపక పజాగపండ్లు వర్తాలను విడుదల కల్పించివేసిందుకై వర్తకసంఘమువారు సదరుసప్తయధాగతునకు రు 37 లు జరిమానావిధించి, అందలివనగాలులలో 12/- లు తిలకుస్వరాజ్యనిధికి, మిగిలినదానిని వర్తకసంఘమువారికిని జమకట్టుటకై నిర్బంధింపబడినదనియు, సదరుజరిమానా సమాధానదిగనుక తిలకుస్వరాజ్యనిధిసంకు రు 12/- లు దండునారాయణ రాజుగారికి జమకట్టుచుంటి ననియు శ్రీమోతేగంగరాజుగారి యధ్యక్షులకేంద్ర జరిసిన జాతీయవిద్యాలయసభలో మానేపల్లి సూర్యనారాయణగారు హాజరగవరచిరి.

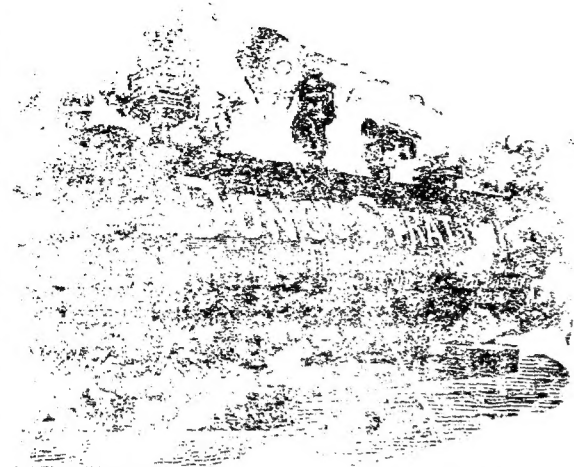
D 126 100.

DUNCAN STRATTON & Co.

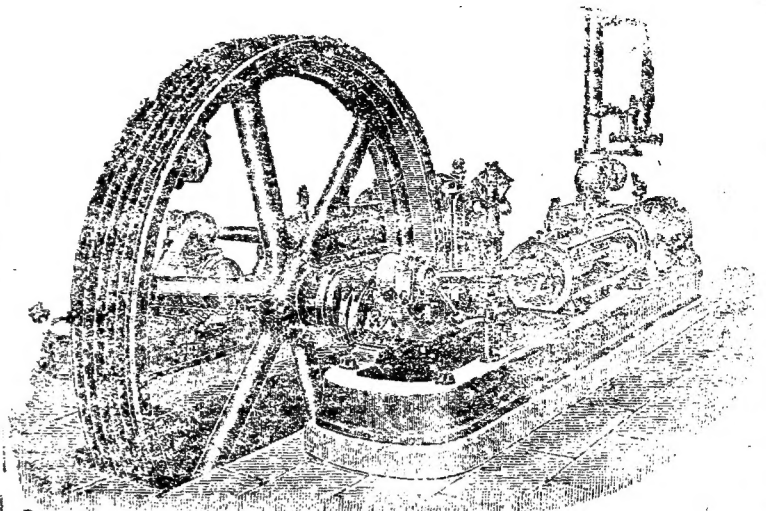
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

మిషన్లు, మెషిన్ల ఇంజనీర్లు, కి మెయిన్ ఏది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
సండును — డయామెటరు
అ. ప. మొదలు 6 అ. ప. అం.
వరకు యందును.
స్టీమ్ ఇంజిన్ గు వెనుక
80 హానులు మొదలు
160 హానుల వరకు ఉండును.

గ్రాహర్ స్ట్రాటన్ కార్ ప్లాంట్ బాయిలర్లు.

గ్రాహర్ స్ట్రాటన్ లంకా గ్రాహర్ బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకు ఉండును.

డయామెటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. వరకు ఉండును.
స్టీమ్ ఇంజిన్ గు వెనుక 100 హానుల వరకు ఉండును.

లోలో మల్టిప్లయర్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ ఇంజిన్ గు వెనుక 80 హానులు మొదలు
100 హానుల వరకు ఉండును.

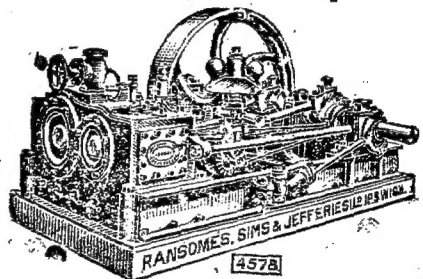

గ్రాహర్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ ఇంజిన్ గు వెనుక 80 హానులు మొదలు
100 హానుల వరకు ఉండును.

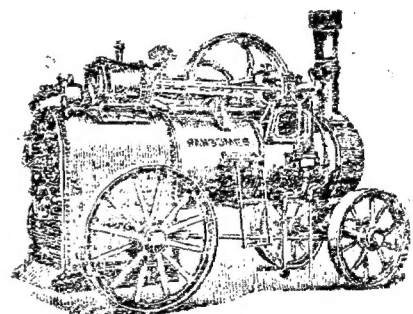
ఈ క్రింద తెలుసుబడిన వాటిని
సప్లయ చేయుదుము.
మాది జిప్సొంగు మెషిన్, వాటిసామానులు
మాది చెన్నీంగు మెషిన్
మాది స్పిన్సింగు మెషిన్
మాది పినింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ ఫ్లవర్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డచేయు మెషిన్
వడ్డు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితము, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరకన్ నూనె కురుడు ఆయిల్ ఎంజిన్
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కొరముట్లు
లేకులు మల్టిప్లయర్ కొరముట్లు
స్టీలు సాప్టింగు, కట్టింగులు, వెల్డెర్లు
కాట్ బరన్ అండ్ కాస్ట్ విరన్ ఫుల్లియా.
వగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ బై సైడ్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.

(కాన్ కుసాపు మొననుండి పోటో తీయబడినది).
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజనులు కూడ గలవు.

హై స్పీడు కాంపౌండు ఎంజినులు.

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము వెనుక 120 హానులు గలవి.
కాంపౌండు— హై, లో, వెనుక సిలిండరు.
స్టీము వెనుక 150 హానులు గలవి.

వికరములకు, ధరలకు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

మె. రాజ్ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోక్స్ ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రాప్తిబరు గారైన
మానేషర్ బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, తైలము, పడికము, రొమ్ముపడికము, తలనెప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బీతో నచా కల రూప 0—10—0; డబ్బీ 1—5 రూప 5—12—0. పోట్లుభిక్షులు నలు.

అమృతాంజనం ది. పో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

